

ZLATARSKE Iškrice

Školski list učenika
OŠ Ante Kovačića Zlatar i
područnih škola u Donjoj
Batini i Martinšćini

BROJ 59 | RUJAN 2017.

ISSN 1849-1820 | 20 kuna

IZDVAJAMO

Ljuba zvonarka
dovela nas do
plavog Jadrana

TEMA BROJA

Kućni ljubimci

**ISKROKOVAČNICA
ZLATARSKIH ISKRICA
BROJ 59, GODIŠTE: LIX.
ŠKOLSKA GODINA 2017./18.
ZLATAR, RUJAN 2017.**

Zlatarske Iskrice
Školski list učenika OŠ Ante Kovačića Zlatar
i područnih škola u Donjoj Batini i Martinšćini
ISSN 1849-1820

Nakladnik: OŠ Ante Kovačića, Zlatar
Vladimira Nazora 1, 49250 Zlatar
tel.: 049/466-832
e-pošta: ured@os-akovacica-zlatar.skole.hr
mrežna stranica: www.os-akovacica-zlatar.skole.hr

Za nakladnika: ravnatelj Marijan Posarić

Glavni urednik: Matija Varga (7.b)

Odgovorni urednik: Denis Vincek, stručni suradnik knjižničar mentor

Novinari: Matija Varga (7.b), Martin Kljak (4.a), Vida Srebačić (4.a), Bruno Strelar (4.a), David Biškup (4.M), Marko Grzelja (4.M), Dorothea Miković (4.M), Tomo Valjak (5.a), Klara Ferišak (5.b), Niko Rihtarić (6.a), Paula Sviben (6.a), Valentino Vučković (6.b), Matija Bingula (7.a), Nika Grzelja (7.a), Nika Matković (7.a), Lorena Požgaj (7.a), Lucija Raškaj (7.a), Mateo Raškaj (7.a), Luka Sviben (7.a), Damjan Bajsic (7.b), Dorijan Hanžek (7.b), Blaž Stužić (7.b), Monika Haban (8.a), Lidija Kadoić (8.a), Vilim Kobeščak (8.a), Dora Martinuš (8.a), Lana Orsag (8.a), Fran Petrić (8.a), Hrvoje Piljak (8.a), Domagoj Posarić (8.a), Martin Žučko (8.a), Karlo Bogi (8.b), Lana Ožvald (8.b)

Suradnica: Iva Pribolšan

Mentor: Denis Vincek, stručni suradnik knjižničar mentor

Lektori: Marijan Posarić, Denis Vincek

Grafički urednik (dizajn i grafičko oblikovanje): Matija Varga, 7.b

Autorica fotografije na naslovnoj stranici (učenica 2. razreda Područne škole Martinšćine Isabel Culi i njezin ljubimac hrčak Hrčulja): Lucija Grzelja (6.b)

Fotografi: Valentino Vučković (6.b), Matija Bingula (7.a), Nikola Kadocić (7.b), Mariela Matjašec (7.b), Vilim Kobeščak (8.a)

Autorica i ilustratorica stripa: Vjera Posarić, 2.a

Tisak: Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok

Naklada: 150 primjeraka

Cijena: 20 kuna

List izlazi jedanput na godinu

SADRŽAJ

Vremeplov 4 TEMA broja 6

**6 SVE su to naši dragi i mili kućni ljubimci
8 VAKULA iz Martinšćine najglasniji je predkišu**

10 KORNY ne stane u oklop i tone u vodi

12 ŠTO o kućnim ljubimcima kažu...

14 LJUBIMCA za kuću treba znati odabrati

16 ZMIJE kućni ljubimci?

18 BELA mi čini život kvalitetnijim, ali me vrlo često jako živcira

22 VETERINARI se mogu odlično brinuti za to da naši ljubimci budu zdravi

24 NAPUŠTENI i ranjeni kućni ljubimci dom pronalaze u prihvatilištu

26 TETA Šišalica za peseke iz najduže zagrebačke ulice

Oni su najbolji 28

28 Vilimov rad prvi u državi na fotonatječaju NSK-a "Bilo kuda, čitaj svuda"

29 Fotografija koju je snimila šestašica Nika Rihtarić predložena za Državnu smotru

29 Srebri sedmaš na Infokupu

30 Zlatarski zboraši i ove su godine osvojili zlato

31 Klarino prvo državno natjecanje

32 Zvonarka Ljuba iz Martinšćine dovela nas na plavi Jadran, na tri dana u Primošten

34 Snimili smo film

35 Karlo Bogi četvrti na 1. Kanižajadi Limačići-jadi

Junaci iz naše škole 36

36 Lorena Požgaj svaki dan tri sata doma svi ra klavir. I tako već šestu godinu!

37 Savate borac iz Ratkovca

Fran Petrić, Vilim Kobeščak,
Hrvoje Piljak i Matija Varga na
novinarskom zadatku u Zagrebu
fotografirali su se, tradicional-
no, na kocki na Trgu Europe

Reportaže 38

38 Krešimirov grad bio je odredište izleta

7.a i 7.b

40 Područne škole Donja Batina i Martin-
ščina na zajedničkom izletu

41 Blagdanska čarolija

42 Čitajući, smo stigli do Slovenije, u Pre-
serje, u svijet bajki i igara

Zanimljivosti 44

44 Bijela majica je zastava prijateljstva

46 Od tri Renaulta 4 za tri godine napra-
vio jedan s 3 osovine i 6 kotača!

Dobro je znati 48

48 Evakuacija

49 Mobilizacija koljena trokutastom ma-
ramom kod mehaničke ozljede

50 Advent i pravopis

51 Zbog dugog stajanja na hladnom naj-
važnije je toplo se odjenuti

Kreativna radionica

52

52 Ukrasni kišobrani

53 Sove od malo lišća, papira u tri boje i
vrećica za zamrzavanje

Iva odgovara 54

54 Imaš ozbiljan problem? Piši nam i sav-
jet ti stiže!

Osmaši 56

LLF kutak 58

Križaljka, vicevi 62

Strip 63

Vjerovali ili ne 64

64 I ljubimci vole na dar tortu za rođen-
dan

Dragi čitatelji!

Kućni ljubimci tema su ovoga broja Zlatarskih Iskrice. Zašto? Pa imamo ih svi. I ja imam psa Rexa kojeg obožavam. Novinari Iskrice proveli su anketu među učenicima od četvrtog do osmog razreda naše škole i 145 od 170 učenika ima barem jednog ljubimca. Čak 85 posto. Izazov da tu temu obradimo s različitim gledišta. Dali smo si truda tijekom cijele školske godine. Razgovarali smo sa stručnjakom za gmazove, bili smo u prihvatištu za napuštene životinje, razgovarali s veterinarom, bili u salonu za uljepšavanje kućnih ljubimaca, ustanovili da u Hrvatskoj postoji i tvornica slasticica baš za kućne ljubimce. Postoјi i psiholog za ljubimce. Proveli smo dan sa slijepom osobom da doznamo što njoj znači njezina labradorica, a predstavljamo i nekoliko kućnih ljubimaca. Naša anketa pokazala je da najviše učenika (105) ima psa, 86 ih ima mačku, nakon toga slijede papige (10), hrčka ima šestero učenika, četvero zeca i jedan učenik tarantulu. Ima i nekoliko kornjača i riba. Učenici tvrde da učenje ne trpi zbog kućnih ljubimaca. Očito, mame i tate odrađuju velik dio posla. Na pitanje kojeg bi ljubimca htjeli imati, 37 učenika navodi zmiju! Siguran sam da vas je sve ovo zainteresiralo da krene te s čitanjem novoga broja našeg školskog lista u kojemu ćete, vjerujem, naći odgovore na sva pitanja o kućnim ljubimcima koja vas muče. A što vas/nas mlade uopće muči, od ovoga broja čitajte u rubrici Iva odgovara. Dobit ćete odgovore na sve vaše nedoumice. Naravno, u listu su i sve ostale rubrike koje, znamo, volite. Izvučeni su i pobjednici prve nagradne igre u povijesti Zlatarskih Iskrice, a novo nagradno pitanje naći ćete na petoj stranici. Potpuno smo promijenili dizajn jer želimo slijediti, kako se to veli, nove trendove. Uživajte u novim Iskricama, a ja odohuš u šetnju s Rexom.

Vaš urednik

Matija Varga

"Sudjelovalo je 1400 učenika iz 202 škole iz cijele Hrvatske, a ja sam bila sretne ruke."

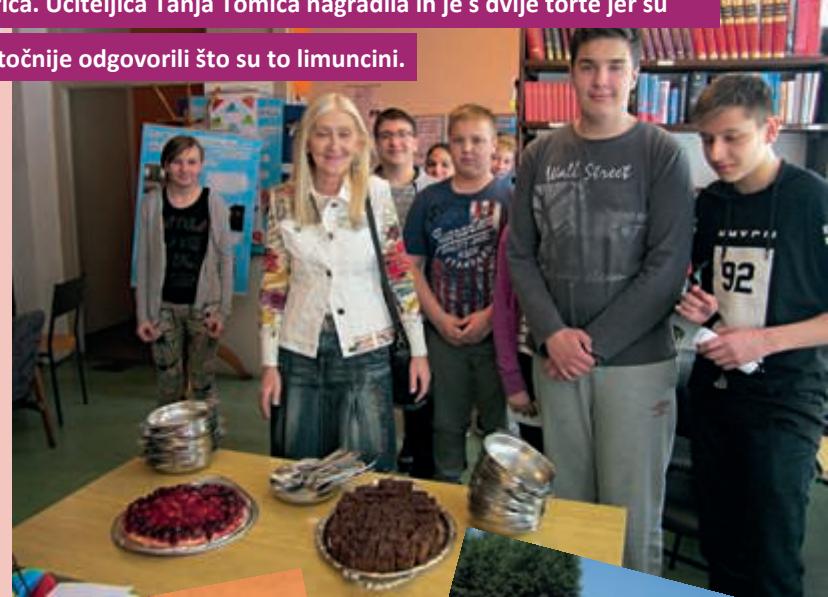

Priredio:
Damjan Bajšić, 7.b

Školska godina 2016./17.

Lucija i Mateo Raškaj, Luka Sviben, Marko Sambolek iz 7.a te Matija Varga iz 7.b pobjednici su prve nagradne igre u povijesti Zlatarskih Iskrice. Učiteljica Tanja Tomica nagradila ih je s dvije torte jer su najtočnije odgovorili što su to limuncini.

Zelena čistka najveći je ekološki volonterski projekt u Hrvatskoj. Ponosni smo jer smo i mi njegov dio.

2

Mame četvrtića pripremile su različite kolače od jabuka.

1

2

RUJAN

Nastava je počela podizanjem hrvatskoga barjaka. Čast je pripala osmašicama Erin Latin i Jadranki Binguli.

Međunarodni dan pismenosti obilježen je 8. rujna, a kraj mjeseca obilježili su u Zlataru Dani kajkavske riječi.

LISTOPAD

Brojnim aktivnostima proslavili smo u školi i u suradnji s Društvom Naša djeca Zlatar Dječji tjedan.

Uz Dan jabuke bio je Dan otvorenih vrata naše škole kada nas je posjetilo mnogo mama, tata, baka...

2

STUDENI

Lucija Raškaj iz 7.a osvojila je nagradu na završnici Nacionalnoga kviza za poticanje čitanja u NSK-u u Zagrebu.

Paljenjem 25 lampaša kraj zlatarske župne crkve uoči 18. studenoga sjetili smo se i ove godine Grada Heroja.

PROSINAC

Sveti Nikola razveselio je obiljem darova djecu u Zlataru i područnim školama Donjoj Batini i Martinšćini.

Fotografija koju je snimio Vilim Kobeščak izložena je na Državnom fotografskom natječaju "Svjetlost" u Zagrebu.

SIJEČANJ

Tijekom zimskog odmora učenika organizirane su kreativne radionice za učenike. U Martinšćini su tako učili vesti.

Sudjelovali smo u akciji Hrvatskoga Caritasa "Za 1000 radosti". Uvijek treba zahvaliti, oprostiti, dijeliti, voljeti...

5

VELJAČA

Zadnje je srijede u veljači Dan ružičastih majica. Tako odjeveni rekli smo NE NASILIU!

Zadnji dan veljače bio je fašnik. U školu nisu došli učenici i učitelji, nego likovi iz crtića i bajki.

6

OŽUJAK

Naši su učenici i ove godine u humanitarnoj akciji prodavali narcise za Zagorsku ligu za borbu protiv raka.

7

Vec godinama o Uskrstu posjećujemo mališane u Dječjem domu Male Terezije od Djeteta Isusa u Zagrebu.

7

TRAVANJ

Daroviti učenici u našoj su školi okupljeni u Mudre malce, Mozgiće i Pametnu sedmicu.

6

8 U utorak, 11. travnja, uključili smo se u akciju Moj čisti grad. Podizemo ekološku svijest kod učenika.

8

SVIBANJ

NAGRADNO PITANJE POSTAVIO JE VETERINAR GORAN DOMITRAN: ŠTO SU TO OMNIVORA? ODGOVORE DONESITE DO 28. VELJAČE U ŠKOLSKU KNJIŽNICU!

9

9 Lana Preis, Helena Balić i Dorotea Lesičar, najbolje školske tenisačice, bile su treće na Prvenstvu naše županije.

10

LIPANJ

10 Učenice generacije su Erin Latin iz 8.a i Jadranka Bingula iz 8.b, a najbolji razred je 8.a razrednice Nataše Sovec.

10

U mirovinu su otišli naša draga učiteljica glazbenog Josipa Hopek te učitelj njemačkog Predrag "Bato" Ceboci.

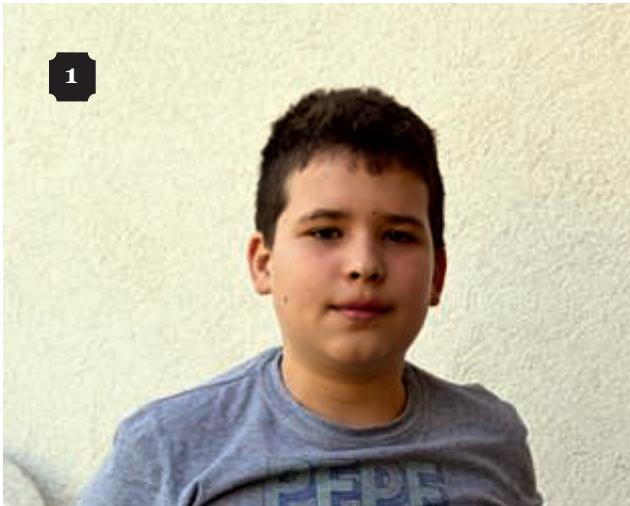
5

7

Odnijeli smo djeci o kojima se brinu sestre karmelićanke slatkiše i darove da im Uskrs prođe u veselju i radosti.

1

2

3

ANKETIRALI SMO UČENIKE

SVE su to naši dragi i mili kućni ljubimci

1. LEON JURIŠA, 6.b:

Moj se mačak zove Miki. On je crno-bijel. Krzno mu je kao oblak. Kao i ostale mačke, on mrzi vodu. Ne boji se stranaca. Mazi se gotovo sa svima, a posebno s djecom. Ja sa svojim mačkom ponekad i razgovaram.

On me gleda kao da me stvarno razumije. Star je već pet godina. Kad je bio sasvim malen, lovio je muhe, leptire, mrave, vezice za cipele, a često i moje noge. Voli loviti, naravno, i miševe. Negdje sam pročitao da je to dar vlasniku.

2. EMIL JURIŠA, 5.b.; ENA JURIŠA, 1.b.:

Imamo akvarije jer su nam ribe jedne od najdražih životinja. Jedan je slatkodvodni, a drugi morski. U njima imam dvadesetak ribica. Ribice treba hraniti svaki dan ujutro i navečer. U morskom akvariju imam ribice

koje zovem Žućo, Mandarinac, Crna, dva Nemića, Plavi, Dorica i Prugasti. Žućo je žarke žute boje i voli jesti alge. Mnogi misle da je vrlo komplikirano imati akvarij. To nije istina. Najčešća je pogreška ta što ljudi prvo kupe ribice, a onda idu u kupnju akvarija. Prvo treba složiti i napuniti akvarij. Onda ga ostaviti bez ribica otprilike mjesec dana da se u filteru stvore bakterije koje čiste vodu. Tek nakon toga stavljamo ribice i onda uživamo — i mi i ribice.

3. HANA DELIJA, PŠ MARTINŠCINA, 3. r.:

Dugo sam molila mamu da mi nabavi psa. Konačno je popustila i odvela me u prihvatilište za pse. Dok sam promatrala te pse, ugledala sam nju. Gledala me svojim malenim očima. Tada je počela skakati oko mene i veselo mahati repom. Odmah sam znala da

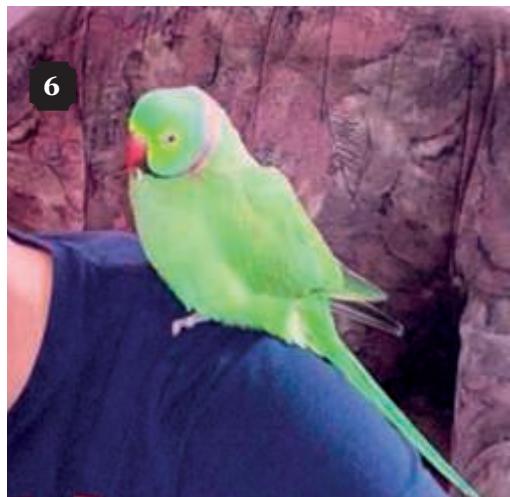
ću nju odvesti doma. Primila sam ju u ruke i stavila u kutiju koju sam pripremila za nju. Donijeli smo ju doma i od tada smo nerazdvojne. Dala sam joj ime Kora.

4. VID KONČIĆ, 4. r.:

Moj kućni ljubimac nije ni mačka ni pas nego — tarantula. Sjećam se toga dana kao da je bio jučer. Prodavač u Zagrebu predao nam je tarantulu, njezin terarij te nam dao upute o hranjenju i napajanju vodom. Dao sam joj ime Genika po njezinoj vrsti. Svaka tri mjeseca skida svoju ljsuku jer joj, kako raste, postaje pretjesnom. Mi tada kažemo da se Genika presvukla, a njezina ljsuka izgleda kao veliki posušeni pauk. Kad god bacim pogled na nju, sjetim se mjesto odakle smo ju doveli. Iz stana punog terarija sa zmijama, pauci-ma i kameleonom. Volim ove vrste životinja i ne bi mi bio problem živjeti s njima u stanu.

4

5

7

8

Devetero učenika za Iskrice govori o svojim ljubimcima. Mačak Miki, riba Žućo, kujica Kora, tarantula Genika, kokica Palčica, papagaj Miki, hrčak Hrčulja i kraljevski piton Zmijo ispunjavaju im život, no istodobno predstavljaju svakodnevnu obvezu

5. MELANI MIKOVIĆ, PŠ MARTINŠINA, 2. r.:

Imam malu patuljastu kokicu koju sam nazvala Palčica. Kada su se izlegli pilići, ona je bila najmanje pile. Uzela sam ju i čuvala, grijala i posebno hranila. Postala sam joj kao mama. Već dvije godine ona je moj posebni ljubimac. Uvijek kada u dvorištu čučnem, ona dovrči k meni i skoči mi na nogu. Voli da ju dragam, mazim i hranim iz ruke.

6. LEON PREMOR, 5. r.:

U svom domu imam jednog papagaja po imenu Miki. Taj papagaj voli se igrati, družiti s

Ijudima, rušiti kocke i pucati loptu svojim kljunom. Oduvijek sam jako želio papigu koja može pričati i s kojom se mogu igrati. Mama mi je tu želju ostvarila. Kada sam prvi put video papagaja, malo sam se uplašio jer je letio i nisam znao kamo će sletjeti. Kada ga je mama sutradan pustila iz krletke, poletio je i sletio meni na rame i dao mi pusu. Otad ga se ne bojim. Nakon dva dana mislio sam da neće nikad progovoriti, nego kreštati, no vrlo brzo počeo je govoriti riječi poput coco, miki, itd. Miki ima šest godina i obožava se u krletki gledati u zrcala. Jako voli kad ga slikamo mobitelom.

7. IZABEL CULI, PŠ MARTINŠINA, 2. r.:

Prošle su mi godine moj ujak Ruslan i njegova cura Martina za rođendan darovali hrčka. Svidio mi se na prvi pogled.

Živi u kavezu, ali mislim da mu ništa ne nedostaje. Svaki tjedan s mamom čistim kavez i mijenjam piljevinu i sijeno. U kavez uvijek stavim nove tube od kojih napravim labirint. Tube i papir hrčak rastrga i gradi od njih svoje gnezdo.

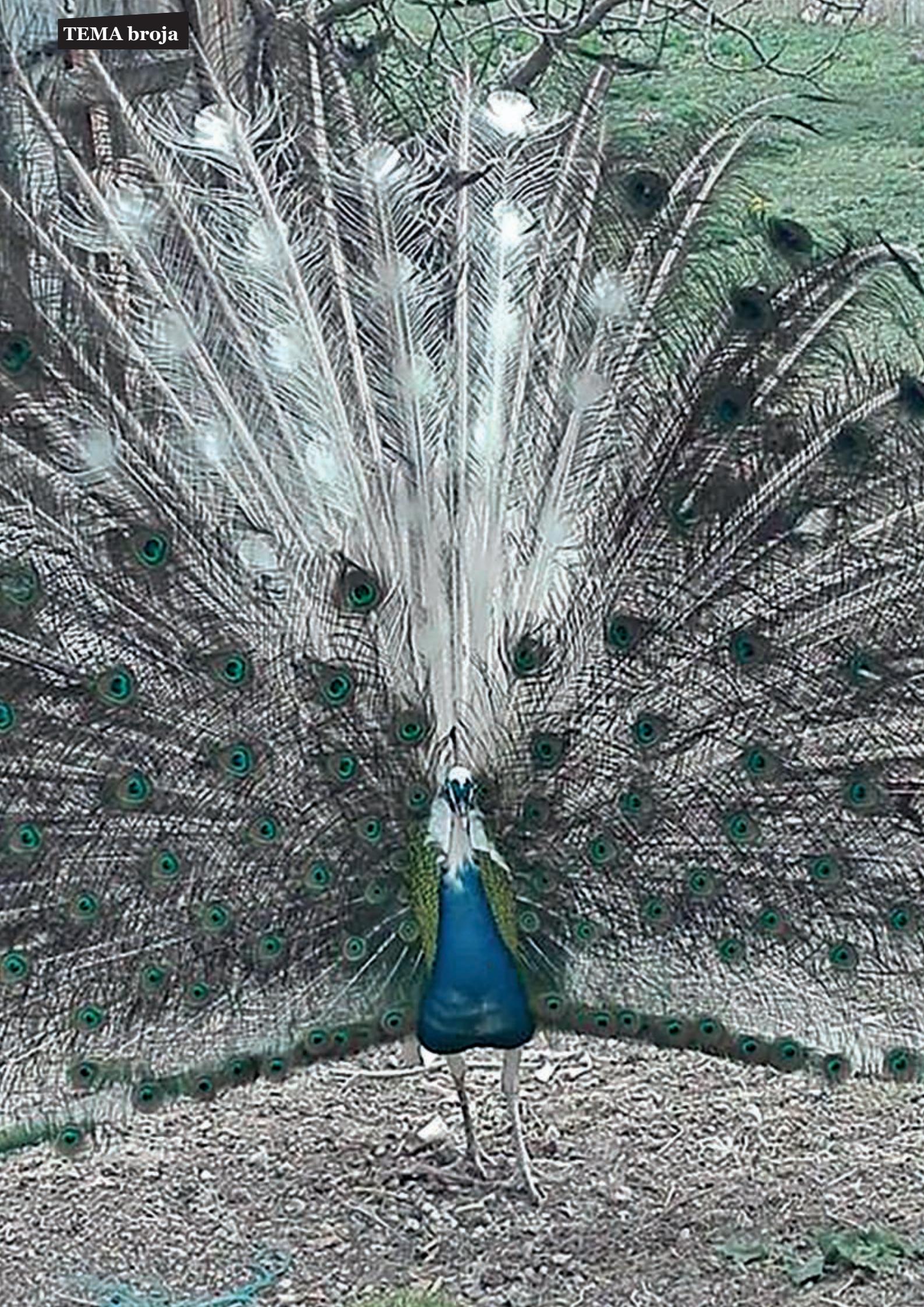
Mislim da to radi kako bi mu bilo toplo i meko spavati. Ponekad mi se čini da i previše spava. Kad se vraćam iz škole, ne mogu dočekati da ga vidim i da ga

probudim. Mama se ljuti zbog toga i kaže mi da ga ostavim na miru jer se želi odmarati. Ja ju, normalno, ne slušam. Nazvala sam ga Hrčulja.

8. VILI POLANOVIĆ, 2. r.:

Ovo je Zmijo, tatin ljubimac kraljevski piton. Zmije su jako bojažljive kada su pripitomljene. Ja se ponekad bojim Zmije kada ima opasan pogled. Onda ga samo gledam i ne diram. Kada ima pitom pogled i mislim da je dobar, podragam ga. Nikad ga ne hranim jer jede žive miševe, ali mu uvijek dam vode koju on piće. Zapravo, voda prolazi kroz nj. Zmijo ima deset godina.

TEMA broja

VAKULA iz Martinščine najglasniji je pred kišu

Mužjak pauna javlja se kad se mijenja vrijeđe i u doba parenja. To se čuje kilometrima i smeta susjedima

Piše: Valentino Vučković, 6.b

Priča o paunovima je zanimljiva i prilično neobična jer je riječ o jako inteligentnoj životinji. Paunica je ženka pauna, manja je od mužjaka, bez repa je i bez šarenih boja. Svojom jednostavnosću najviše sliči običnoj domaćoj puri.

Ne smiju pokisnuti

Ona, kao i paun, postaje spolno zrela tek nakon treće godine života. U doba parenja, a to je od veljače do svibnja, paun se udvara paunici šepurenjem oko nje, neobičnim i prodornim kreštanjem te posebno svojim "plesom",

proizvodeći pritom zvuk trzajima perja svojeg repa dok ga širi. U to doba on postaje dosta opasan i neposlušan, pa se dogodi da odleti i nekoliko kilometara daleko ako mu se ta paunica ne sviđa.

Odgoj pauna i uzgoj tih životinja zahtjevan je i odgovoran. Do godine dana starosti maleni paunovi ne smiju pokisnuti niti se namočiti rosom. Osjetljivi su na hladnoću pa su zimi većinom u zatvorenom kao i ostala perad, uz obveznu ispašu na livadi. Zimi im se daju i stari kruh, salata te obavezno voda. Mali paunovi počinju se glasati već za nekoliko dana nakon što se izlegu – fićukanjem – i to pred večer kad se spremaju spavati. Za

uzgoj paunova potrebna je velika, ograđena površina dvorišta. S ostalim pernatim životinjama odlično se slažu ako zajedno odrastaju.

Plašljiva životinja

Odrasli paun dobiva svoju ljepotu tek nakon tri godine kad mu naraste njegov poseban, raskošan rep, koji zna doseći dužinu dva metra. Mogu biti zeleni, plavi, bijeli ili šareni. Svake godine početkom jeseni paun odbacuje svoj rep. Pero po pero otpada i kućni ljubimac ostaje bez njega. Poput lišća na drveću ujesen. Početkom proljeća rep počinje opet rasti da bi puni oblik i ljepotu dobio do ožujka kada počinje udvaranje. Paun se glasa prodornim

kreštanjem pri čemu zabacuje glavu unazad prema leđima gledajući u nebo. Paunica je nešto tiša i nema tih obreda glasanja, nego se samo glasa dok se javlja mladuncima ili mužjaku. Najglasniji je u doba parenja i pred promjenu vremena pa često znamo da ide kiša, a moja mama zove Vakula, prema poznatom hrvatskome meteorologu. Taj se zvuk može čuti i nekoliko kilometara nadaleko, pa se često moji susjedi bune zbog toga.

Ako se paun preplasi, odleti na najviši dio dvorišta, što je često krov kuće ili najviše drvo te tu ostaje, uz glasno protestiranje, dok opasnost ne prođe. U svojim nastambama obvezno imaju poviseno mjesto za spavanje kako im ne bi rep bio na podu. Moj je kućni ljubimac, priznat ćete, jako neobična, ali uredna životinja.

Ako se uprlja nekim čudom, on je u stanju sam sebi počupati perje što završava njegovom smrću. Svakog sunčanog dana, iza podneva, obvezno čisti perje kljunom. Izbirljiv je što se tiče paunica. Ako mu se u jatu ne svidi ni jedna, on odlazi iz kućanstva, a ako su u jatu dva pauna ili više njih, dolazi do borbi za ljubav određene paunice. Najjači i najljepši ju osvaja.

Paunov zavodnički ples pred paunicom

Paunica snese

3-7

jaja koja su dosta veća od kokošjih

Nakon

28

dana počinju se leći mali paunovi

Trebaju proći

3

godine da paunu izraste rep

Paunov rep ima

2

metra i na njegovu su vrhu tzv. oči

Naša samoza-tajna i tiha učiteljica tehnič-kog Ankica Zaić-Žerjavić izne-nadila je nas, školske novina-re, svojim pos-jetom knjižnici. Čula je da su kućni ljubimci tema ovoga broja Iskrice i upitala zanima-li nas njezin kućni ljubimac

Piše: Lana Ožvald, 8.b

CRVENOUHI LJUBIMAC

**KORNY ne stane u
oklop i tone u vodi**

Nitko iz naše škole do pripreme ovoga broja Zlatarskih iskrica nije znao da učiteljica Ankica Zaić-Žerjavić ima kućnog ljubimca – kornjaču Kornja, staru 20 godina. U njezin stan u Bedekovčini stigla je kao dar priateljice čija su djeca odrasla i prestala su se brinuti o tada šestogodišnjoj kornjači.

Korny obožava ulazni hodnik gdje si je uz cijevi centralnoga grijanja našla svoj dio stana. Očito, odgovarala joj je toplina pa joj je naša učiteljica tehničkoga tu stavila kadicu u kojoj se kupa, a spava na kartonu koji joj je postavila u garderobni ormarić, ispod obješenih kaputa.
– Zapravo, Korny se ne kupa u toj kadici jer ona je mala i taman toliko široka da se kornjača može raširiti. Voda je nisko i tu spava i jede. Kupili smo joj i jedno dublje korito koje ljeti stavimo na balkon i kad se voda ugrije, onda u to krito stavimo kornjaču, no naš Korny jednostavno počne tonuti. Naša crvenouha kornjača (takva vrsta potječe iz Kalifornije, op. a.) očito baš i nije neki plivač – smije se učiteljica Zaić-Žerjavić. No, vode uvijek u maloj kadici treba biti i za kornjaču je najbolja temperatura vode između 23 i 27 Celzijevih stupnjeva.

Izbirljiva kornjača

Korny jede sirove papaline i srdele. Papaline, kaže njezina vlasnica, kupuju smrznute, i to od Leda. Probali su joj podmetnuti i druge, ali učiteljica Ankica nas uvjerava da ih Korny uopće nije htio probati. Sardine joj kupuje sveže, zamrzne ih i to jede. Pojede tri, vrlo rjeđe četiri ribice i njezina vlasnica to već zna, pa joj ni ne priredi obilniji obrok.

– Probala sam i s piletinom. Neće. S bananama. Neće. Osim tih ribica, pojede i račiće koje joj znam kupiti. Stavim kutiju s račićima blizu nje i Korny kutiju povuče i otvori svojim čvrstim čeljustima. No, još nešto je zanimljivo. Ribice jede samo iz ruke. Ne voli da joj padnu u vodu u kadici. Ako se to dogodi, gleda me i želi da joj dam drugu ribu. Kad počne jesti, dosta je lakoma pa treba paziti da ne ugrize za prst – rekla nam je još nešto o svojem kućnom ljubimcu.

Sve ju zanima i doma se ne boji ljudi. Jednom prilikom, kada su imali majstore u stanu, morali su ju zatvoriti u kupatonicu jer se motala stalno među ljudima. Oprezna je i ima dobre refleksie i čim vidi da joj se nečija noga približava, uvlači glavu u oklop. Naša učiteljica ka-

že da to nije zbog straha, nego je to urođeni refleks. No, kad vidi ruku koja ide prema njoj, sretna je jer odmah očekuje maženje i draganje po glavi.

Oglasio se samo jednom

Bila je bolesna samo jedanput u vrijeme kad je nesla jaja. U zgradi nije radilo grijanje i dobila je upalu oka. Njezina vlasnica nije išla k veterinarianu, nego je na internetu pronašla odgovarajuću mast za oči, kupila ju i izlijječila.

Kupuje joj i vitaminske kapi jer kornjača ipak ne živi u prirodnom staništu pa treba nekako nadoknaditi manjak hranjivih tvari koje su potrebne za njezin rast.

– Korny voli papati, a dokaz tomu je to što više ne stane u oklop kao nekada. Udebljala se. Primijetila sam i da se manje kreće. Opet nam je pomogao internet gdje sam pročitala da ju ne treba hraniti svaki dan, nego svaki drugi. Sada ćemo vidjeti hoće li smršavjeti – smije se Kornjeva vlasnica.

Dok je kornjača bila mršavija, više je hodala i obožavala se zavlačiti u jedan

uski prostor kraj ormara. Digla bi se na stražnje noge, provlačila, no često bi padala na leđa i onda su ju trebali vratiti na noge. Danas se jako voli maziti. Učiteljici često dolaze susjedi, pogotovo djeca, a Korny obožava kada ga se uzme u ruke i onda se zna penjati po ruci na rame. Njegova vlasnica veli da priča o Kornju i pritom rabi muški rod, no kad su prvi put vidjeli jaja, shvatili su da je Korny ženka.

No, odmah prelazi na one smiješne događaje vezane uz kornjaču koja je debeila pa ne stane u oklop i koja tone jer baš i ne pliva kao ostale kornjače. Učiteljica kaže kako se njezina kornjača u ovih 16 godina, koliko je kod nje, oglasila samo jednom. Inače šuti.

– Bilo je ljeto, otvoren prozor, razmaknute zavjese. U sobu nam je uletjela ptica. Uplašila se kornjača, a bogme i ja. Jedino sam onda čula da je pustila glas – opet se nasmijala učiteljica. Vjerujemo da će joj Korny pružiti još mnogo sretnih trenutaka jer takva vrsta može doživjeti 40 godina, a Korny je sada u najboljim godinama.

Korny je naoko miran, ali jako voli hodati po cijelome stanu i sve ga zanima

ZNATIŽELJNA KORNJAČA Što je iza ulaznih vrata

Korny provodi dane spa-vajući u svojoj kadici, na tepihu, a voli hodati po cijelome stanu. Doduše, dok je bila mlađa, hodala je više. No i danas voli "nadzirati" cijeli stan. Kako je razgovor odmicao, učiteljica Ankica otkrivala nam je zanimljive trenutke iz svojega života s Kornjem. Neki su bili jako smiješni, a od nekih

joj se, govori nam, sledila krv u žilama.

– Primijetila sam nekoliko puta kako kornjača zna dugo ležati pred ulaznim vratima u stan i baš zuri u njih. Shvatila sam kako je upoznala cijeli stan, ali ne zna što se nalazi iza ovih vrata. I krenule smo nas dvije van. U stubište. Hodala je lagano. Njuškala. Ispitiva-

la. Odjednom je vrata otvorila susjeda. Korny nije vidio, ali je osjetio miris. Na to je takvom brzinom krenuo prema rupi u sredini stubišta i u zadnji čas sam ga uspjela primiti. Ne želim ni pomisliti što bi bilo da je pao s trećega kata skroz do podruma – uznemirila se i naša sugovornica pričajući o toj zgodbi.

ŠTO O kućnim ljubimcima kažu..."

Odlazak u prirodu s kućnim ljubimcem odmor mi je od posla i obveza u politici, a ljubav prema životinjama prenio sam na sina Karla - kaže Dragutin Adanić

SREDNJOŠKOLCI

Jan Stjepan Dominić, 4. r.:

Kućnog ljubimca dobro je imati jer tako stječemo odgovornost. Zašto? Baš svaki dan treba se brinuti o njima, o njihovu životu i o njihovu odrastanju. Važno je da se ljudi dobro informiraju o vrsti koju imaju.

Lorena Jurec, 4. r.:

Brinući se o kućnim ljubimcima razvijamo u sebi osjećaj kako je to brinuti se o nekom drugom. Ljubimca treba redovito hranići, šetati i pridavati mu pažnju. To nam pomaže da razvijamo empatiju.

Dario Miškec, 4. r.:

Kućni ljubimac u životu je nešto neophodno. Raznolikost ih čini posebnima, pogotovo ako se s njima jako povežete. Nije naodmet reći da se nekad lakše ostvari bolji kontakt s kućnim ljubimcima nego s ljudima.

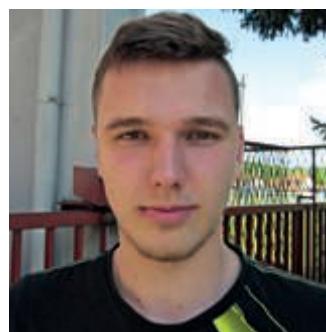
Klara Nadine Parlaj, 3. r.:

Nakon naporna dana lijepo je kad se imaš s kim opustiti. Neki ljubimci zahtijevaju svjež zrak, a to znači igru i šetnju izvan kuće. To nam dobro dođe da se maknemo od laptopa i mobitela, uz koje smo stalno.

Petra Babić, 4. r.:

Brigom o kućnim ljubimcima stječemo odgovornost, suošćanje i radost. Na kraju krajeva, ljubimac će sigurno prepoznati naš trud i uzvratiti nam to. Važno je i da naučimo prepoznati što on želi od nas.

Filip Hubak, 4. r.:

Da, potrebno je imati kućnog ljubimca jer oni su također dio naše obitelji. Ljubimcu treba posvetiti mnogo pažnje i ljubavi. Treba se njime baviti i ponašati se prema njemu odgovorno. Ljubimci nas usrećuju.

Paula Božić, 3. r.:

Smatram da je odlična stvar imati kućnog ljubimca jer tako stvaramo pravilne navike prema život biću i učimo kako se brinuti o drugome. Nikada ne ostajemo sami, nego dobivamo velikog prijatelja.

Tin Bručić, 4. r.:

S kućnim ljubimcem čovjek dobiva i veliku odgovornost. Ljubimac nas može naučiti da postanemo marljivi i savjesni učenici i, što je još bitnije u životu, odgovorni ljudi kad odrastemo.

RODITELJI UČITELJI

Sonja Brčić:

Prilikom nabave ljubimca s djetetom treba ozbiljno razgovarati o tome da shvati obveze koje sa sobom nosi ljubimac. Iz mog iskustva takva dječja ljubav zna kratko potrajati, a onda sve ostane na roditelju.

Danica Vučković:

Važnost činjenice da dijete ima kućnog ljubimca svodi se na to da shvati kako "to" nije igračka, nego živo biće i da se valja o njemu brinuti. Jer, ne kaže se uzalud: kakav si prema životinji, takav si prema čovjeku.

Veronika Podobnik:

Osobno, nemam kućnog ljubimca jer živim u malom stanu. Željela bih da jednog dana to bude drukčije i sigurna sam da ćemo moj sin i ja udomiti neku životinju. Izbor ću prepustiti svom sinu.

Andreja Jurkić:

Vjerujem da nas kućni ljubimci čine boljim osobama, pogotovo kad je riječ o tipičnim vrstama kao što su psi i mačke. Većina će se ljudi, čim ugleda razigranog peseka ili umiljatog miceka, raznježiti i smiriti.

Luka Popijač, 8. r.:

Ja jako volim životinje. A zašto baš kućni ljubimci? Kućni ljubimac je prijatelj, a znamo da je lijepo kad si s prijateljima. Uvijek su tu uz tebe. Ne mogu zamisliti kako bi bilo živjeti bez prijatelja, a i kućnih ljubimaca.

Lana Orsag, 8. r.:

Kućni ljubimci definitivno utječu na nas. Mi se brinemo o njima pa stječemo i to iskustvo. Negdje sam pročitala da oni koji imaju kućne ljubimce mogu steći imunitet prema nekim bolestima.

Hrvoje Piljak, 8. r.:

Imate li kućnog ljubimca, primjerice mačku, to može ići u vašu korist jer, osim što love miševe, traže od vas da stalno budete tjelesno aktivni. Kućni ljubimac može biti i čuvar koji je uvijek odan svom vlasniku.

Iva Mikulec, 8. r.:

Posjedovanje kućnih ljubimaca djeluje pozitivno na nas, njihove vlasnike. Uči nas strpljenju, nježnosti i odgovornosti. Nije lako imati kućnog ljubimca. Mnogo traže, ali istodobno mnogo daju zauzvrat.

Ivan Horvat, 8. r.:

Danas nam svima nedostaje razgovora. Dobro je imati kućnog ljubimca jer s njim, vjerovali ili ne, možemo razgovarati. Zato, čuvajte svoje ljubimce i pazite ih i mazite i budite sretni što ih imate!

Lucija Turek, 8. r.:

Jako volim životinje jer su slatke, ali ima i onih koje se ružno, ili da kažem to blaže, nekako neobično glasaju. Jedino loše kod kućnih ljubimaca je to što se o njima treba stalno brinuti i što ostavljaju nered.

Dorjan Hanžek, 7. r.:

Imam nekoliko kućnih ljubimaca. Odmalena ih imamo i navikao sam živjeti s njima i naučio sam da samo treba dobro organizirati svoje vrijeme i onda se stigne učiti, baviti hobijem te biti s kućnim ljubimcem.

Šaptači životinja su ljudi koji su odrasli sa životnjama, vole ih i s vremenom su ih naučili razumjeti. Ne moraju imati nikakvu školu. Sve ono što znaju naučili su sami.

Trener je osoba koja je naučila kako trenirati životinje na specijalnom tečaju. Svatko od nas može proći takvu obuku. Instruktori znaju trenirati životinje, ali poučavaju i vlasnike.

DR. SC. IRENA PETAK

stručnjakinja za ponašanje životinja

Piše: Karlo Bogi, 8.b

Koju životinju odabrati kao kućnog ljubimca, a pogotovo kad je riječ o obitelji u kojoj je dijete, teško je pitanje. No, odgovor je lagao ako se zna nešto o željenoj vrsti ili, još bolje, kad odgovor dođe od stručnjakinje koja je poznata hrvatska znanstvenica i bavi se ponašanjem životinja. Postoje domesticirane (udomačene) životinje koje tisućljećima žive s ljudima, poput pasa, mačaka, kunića te kokoši i goluba. Nedomesticirane životinje koje se drže kao ljubimci su hrčci, papige, gmazovi, razne vrste kukaca i sl. Za domesticirane vrste životinja prirodno je da žive uz čovjeka, dok je za nedomesticirane teže reći kako vide i doživljavaju nas ljudi, te može li se u konačnici dogoditi da čovjeka ili dijete shvate – kao plijen. Dr. sc. Irena Petak bavi se više od 20 godina ponašanjem i dobrobiti životi-

nja, a u Italiji i Velikoj Britaniji istraživala je odnos pasa i vlasnika te proučavala kognitivne sposobnosti pasa.

Ljubomorne papige

– Ponudite li psu na izbor posudu s više hrane i posudu s jednim komadićem hrane, on će prići posudi s više hrane. No, uputite li ga da jede iz posude s jednim komadićem, on će vas poslušati i shvatiti čete kako psu više vrijedi ljudska riječ – objašnjava dr. Petak. Naglašava da je zabranjeno iz prirode, za ljubimca, uzeti divlju životinju, lane ili pak pokupiti vjevericu, što je ljudima nekad slatko, jer to vrlo često na kraju završava pozivom za pomoć nekoj udruzi za zaštitu divljih životinja ili zoološkom vrtu.

Papige su također problem jer ni one nisu domesticirane životinje. Kod velikih inteligentnih papiga događa se da papi-

ga misli da ste njihov partner i možete zamisliti njezinu ljubomoru kad si nađete dečka ili curu. Još je nešto važno.

Prosječni ljudski život u Hrvatskoj manji je od 80 godina i treba misliti na to prilikom nabave ljubimca i imati uvijek na umu koliko dugo koja vrsta živi jer, npr., papiga ara živi – i više od 50 godina.

– Najviše znamo o psima. Pogrešno je birati psa po izgledu. Budući vlasnik treba znati osobine psa i time se voditi pri odabiru. Osnovno je da se štene ne odvaja od majke kuje prije osmog ili desetog tjedna. Drugi je problem kada vlasnik uopće nije spremjan za životinju. Psi treba odmah omogućiti druženje s drugim psima jer bi se u protivnom mogao bojati drugih pasa. Isto tako, treba ga naučiti ponašanju u ljudskoj sredini. Na početku je važna uloga trenera i instruktora – ističe jedina hrvat-

NEKE ŽIVOTINJE ŽIVE S LJUDIMA STOLJEĆIMA,
A DRUGE SU NAM JOŠ UVJEK NEPOZNANICA

LJUBIMCA za kuću treba znati odabrati

Naša sugovornica diplomirala je u Zagrebu Biologiju, naučivši mnogo o ekologiji, fiziologiji, anatomiji, evoluciji i genetici različitih vrsta životinja. U Velikoj Britaniji studirala je Ponašanje i dobrobit životinja te je u Zagrebu i doktorirala na tu temu

ska stručnjakinja za "psihologiju" pasa. Slično je, veli, i s macama koje se do osmog tjedna nikako ne smiju odvajati od majke mace. Za razliku od pasa, koji se vole maziti i uvijek traže ljudsku ljubav, mačke se malo pomaze i traže svoj mir. Zato im odmalena treba omogućiti da imaju više iskustva s ljudima jer će tako naučiti koliko vas u igri smiju grepsti, a da vas ne ozlijede.

Malo dijete i ljubimac

Mačkama također treba mačje društvo; pogotovo ako su veći dio dana same, trebalo bi svakako nabaviti par (npr. dvije sestre iz istog legla). I da, u kući im treba osigurati povišeno mjesto i dovoljno veliku grebalicu za nokte jer će vam inače stradati kaučevi i namještaj. Odlazak kućnog ljubimca k veterinaru zna nekad biti muka i za vlasnika i za ljubimca. Zato bi, podsjeća doktorica

Petak, svakog ljubimca trebalo odmala na voditi k veterinaru kako bi, dok još nije bolestan, stekao dobro iskustvo sa svojim liječnikom i zapamtio ga kao osobu koja ga je pomazila, dala mu slasticu ili neku igračku.

– Malo dijete i kućni ljubimac idu jako teško, zapravo samo onda kada je vlasnik već imao prije nekog ljubimca i jako dobro zna što to znači imati ljubimca. Jer, ljubimac je velika briga, kao što i malom djetetu treba posvetiti mnogo vremena. Za djecu je idealno uzeti štene ili mače staro otprilike godinu dana jer će životinje do tada naučiti da se nužda ne smije obavljati bilo gdje. Zamislite, u suprotnom, životinju u stanu koja bilo gdje obavi nuždu, a istodobno imate dijete koje puži. Isto tako, štenci u djetinjstvu grickaju jer mijenjaju zube, a mačići vole grepsti – što je također nezgodno za malo dijete. Zatim, psi će vrlo

teško razlikovati svoju igračku od one koja je djetetova, pa i tu može doći do problema – kaže uz osmjeh Irena Petak. Roditeljima poručuje da dijete do njegove desete godine nikada ne smiju ostaviti da samo bez nadzora bude s kućnim ljubimcem, pa čak ni da se igra s njim iza vas dok gledate televiziju.

Naša sugovornica zaključuje kako svaki kućni ljubimac ima nešto svoje, kao i nešto što je specifično za vrstu i/ili pasminu. Drugo je ono što nauči, a naučiti može od svojih životinjskih roditelja, drugih životinja iste ili druge vrste, a onda i od nas vlasnika. Nije dovoljno da samo trener uči životinju kako se treba ponašati; tu je važna uloga vlasnika jer o tome ovisi kako će se kućni ljubimac ponašati u ljudskom društvu. To je važno zapamtiti jer su svi naši kućni ljubimci – pernati i dlakavi – spremni na prilagodbu našoj obitelji.

ZMIJE kućni ljubimci?

Možemo li odmah, onako "u glavu": zmija kao kućni ljubimac – da ili ne?

Zmije su divlje životinje i nisu domesticirane kao psi ili mačke; one nisu navikle da ih mazimo i da s njima imamo bliske kontakte. Zmije to ne vole. Gledanje televizije sa zmijom u krilu nije dobro za zmiju. Ne samo da nije dobro nego bi se to moglo karakterizirati kao kršenje dobropitija životinje. No, ne kažem da ako je netko zainteresiran za zmiju, da ju ne može držati doma. Zmija u kući da, ali ne kao klasični kućni ljubimac!

Kako se uopće zmije mogu legalno nabaviti?

Danas to nije problem. Postoje različiti pet-shopovi u kojima se prodaju i gmažovi, tu su online-shopovi privatnih uzgajivača, a može se doći i izravno u privatnu uzgajivačnicu. To je legalno i tako kupujete životinju s

papirima. Prilikom kupnje valja imati na umu da kupite onu vrstu kojoj možete pružiti potrebne uvjete.

Zmije za početnike

Zato valja znati potrebe pojedine vrste. Od jednostavnijih zmija, za početnike, dostupne i jeftinije vrste su kraljevski pitoni i kukuruzne zmije, poljarice poput kravosasa kojeg ima kod nas, mlječne zmije pa kraljevske zmije. Uglavnom, postoji desetak vrsta primjerenih početniku.

Izlazi li zmija uopće iz svojega terarija? Mislim, ispada kako ste prije rekli, da je zmija onda ljubimac samo za gledanje. Gledanje "moje" zmije kroza staklo meni ne bi bilo ništa uzbudljivije od gledanja, primjerice, na YouTubeu.

Opet ču vam ponoviti. Zmija u kući da, ali ne kao klasični kućni ljubimac! Pitali ste izla-

zi li zmija iz terarija. Moram vam reći da zmije i u prirodi žive na jako malom području. Skrivene su. Vi ste iz Zlatara. Koliko ste puta prošli u vašem kraju, pogotovo u Lobotru, pokraj neke zmije, a da toga niste bili svjesni. Kraljevski piton živi u termiitnjacima i on u prirodi uopće ne vidi svjetlo dana. Neće vam ni doma biti aktivan, osim predvečer ili po noći.

Parenje zmija

A tada vi spavate. Isto tako, zmija, kada se najede jedan dan, sljedeća dva-tri dana neće biti aktivna. Kad ogladni, postat će aktivnija jer će tražiti hranu. Naravno, postoje i dnevno aktivne zmije poput kukuruznih zmija. Da vam odgovorim na pitanje. Da, zmiju vadim iz terarija. Samo kad ga trebam očistiti. I opet se vraćamo na ono vaše pitanje: zmija kao kućni

ljubimac – da ili ne. Primjerice, kad ju vadimo, svako držanje zmije na rukama za nju je neki novi prostor, novi miris, nova svjetlost. Zmiji to predstavlja stres jer ona ima drukčiju percepciju okoline od ljudi. Navest će vam jedan primjer. Ljudi često vole gladiti iguanu po glavi, a ona na to sklopi oči. Mačka ili pas napravit će to jer uživaju, ali iguana ne. Njoj to smeta, a mnogo će ljudi krivo interpretirati takvo ponašanje upravo zato što gmažovi nisu toliko s nama kao psi ili mačke i mi, mogli bismo reći, njihovo ponašanje i reakcije još uvjek ne poznajemo.

Mogu li zmije biti bolesne?

Ako da, ima li u nas netko tko ih lijeći?

Da. I postoje veterinari specijalizirani za gmažove. Najčešći problem kod zmija je u doba presvlačenja zbog preniskе vlage, a ona je potrebna da se stara koža odvoji od nove. Neodgovarajuća temperatura može uzrokovati probleme u probavi. Isto tako, zna biti i problem ako ne postoji odgovarajuće mjesto za polaganje jaja.

Polaganje jaja? Putem od Zlatara do Zagreba sjetio sam se jednog pitanja koje nisam stavio na papir. Kako se zmije pare?

Najnormalnije, kao i sve druge životinje. Hahahaha. Sve zavisi od vrste. Tropske vrste mogu se pariti cijelu godinu, a naše zmije pare se u proljeće. Kod zmija čak postoji i borba mužjaka. No, da konkretno odgovorim. Ženke ispuštaju feromone. Možda ste to već učili iz Biologije. To su mirisne čestice i onda mužjak prati ženku. Mužjak ima parni spolni organ koji se nalazi s lijeve i s desne strane uz kloaku. Kloaka ili nečisnica, ako niste još učili o tome, zadnji je dio crijeva u ptica i

Zmije jedu jedan put na tjedan. Zmija prosječne veličine pojede dva miša, a to je 20 kuna. Usporedite to s hranom za pse i mačke!

Početno ulaganje, znači kupnja zmije i odgovarajućeg terarija, stoji od tisuću kuna naviše. To znači da držanje zmije nije skup sport.

IVAN CIZELJ
stručnjak za umije

Postoji dvojba mogu li kućni ljubimci biti životinje poput gmazova. Odgovor na to pitanje potražili smo kod Ivana Cizelja, koji je već sedam godina kurator za ribe, vodozemce i gmazove u Zagrebačkom zoološkom vrtu. O zmijama zna sve. S 15 godina držao je kod kuće zmije kao kućne ljubimce

**Razgovarao:
Matija
Varga, 7.b**

gmazova. I sada, ako ženku pari s lijeve strane, koristit će se lejivim hemipenisom. I obratno. Veći dio ženki leže jaja i nakon dva mjeseca izlegu se mlade zmije.

Sve ste to lijepo argumentirali, ali nikako od Vas da čujemo kratak i jasan odgovor. Da ili ne?

Zmije su divlje životinje i može ih se bez problema držati kod kuće. Imao sam psa i s njim išao u šetnju. Sa zmijom je to nemoguće. Zaključak ostavljam vama.

Vilim Kobeščak sa šarenom boom, dugom pet metara

HLADNE I LJIGAVE ILI IPAK SUHE ŽIVOTINJE? Strah od zmija je naučen strah

Prije ovog susreta dali ste nam da sami primimo u ruke zmiju. Mislio sam da to nikad neću napraviti, ali dogodilo se. Strah je nesao kad ste nam u ruke stavili najprije manju zmiju, mladog kraljevskog pitona, a potom i šarenu bou, dugu pet metara i tešku po mojoj procjeni 7-8 kilograma.

Čovjek ima urođeni strah od, primjerice, utapanja ili potresa. Strah od zmije je naučen. Najveći je problem kod ljudi nepoznavanje nečega, pa se tako toga i boje. Zato se i ljudi boje zmija. Vlada fama da su zmije hladne i

ljigave. Prvo, zmije nisu hladne jer imaju temperaturu okoliša u kojem žive. Nisu ni ljigave jer nemaju nijednu žlijezdu znojnici ni lojnicu na koži. Sami ste se uvjerili da su zmije suhe. One izgledaju mokro i vlažno, no to je samo zbog ljsaka koje se presijavaju, a ljsuske moraju biti jer je zbog njih manji otpor pri kretanju. Po meni, razloga za strah nema. Ali, treba se educirati i zmiju upoznati. Ne treba zmiju dirati ako ne znamo koja je vrsta. Isto tako, zmiju ne treba ubijati ako ne znamo koja je. (Vilim Kobeščak, 8.a)

RADNI PAS I/ILI KUĆNI LJUBIMAC

BELA mi čini život
kvalitetnijim, ali me
vrlo često jako živcira

Ivana Vinko (30) slijepa je od rođenja. Živi sama u Zagrebu s Belom. Za razliku od njezina prvog psa vodiča, njemačkog ovčara, s kronično gladnom labradoricom ima svaki dan probleme. Bela jede sve što ugleda na cesti ili u parku, a potom odmah povraća

Kako počinje Vaš dan sa psom?

Pas se uvijek prvi budi. Bela je mlada, tek su joj dvije i pol godine i nažalost ne istračavam ju koliko bih trebala. No, ne dolazi me buditi ako ja još spavam. Tek kad shvati da sam se ja probudila, prednjim šapama skoči mi u krilo jer se želi malo poigrati, pomaziti. U moj krevet ne smije jer ona ima svoj krevet. Nekad je prvo šetrnja, a onda ju nahranim. Nekad je obrnuto. Ako je večer prije bila vani u 10 sati, može izdržati do deset. Ako je bila u osam, moram ju izvesti ranije van da obavi nuždu.

Spomenuli ste hranjenje. Kako to ide?

Nikad ju ne hranim u isto vrijeme. Zato ide nekad prvo šetrnja, a nekad dobije prvo obrok. Zašto? Ako bih ju svaki dan hranila u isto vrijeme, primjerice u 9 sati, ona bi naučila da tada dobiva svoj obrok i bila bi jako živčana ako me ne bi bilo doma u to vrijeme. Sigurno bih, kad se vratim, našla nešto u stanu potrgano. Isto tako, ne smije se voditi psa van odmah poslije hranjenja. Mora se barem pola sata odmoriti jer veliki psi ne smiju skakati odmah nakon jela jer im se želudac može okrenuti. Kad me već pitate za jelo, reći ću vam još nešto. Bit ću brutalno iskrena. Bela je labradorica, a tu vrstu ne volim nikako jer su strašno proždrljivi psi. Zavući će se ispod sjedala u tramvaju i pojest će papir. Pojela mi je kalendar s metalnim uvezom, pojela mi je plastični automobil igračku, a to, shvaćate i sami, nije baš bezopasno. Ona jednostavno jede sve, a mene to strašno živcira. U parku kraj zgrade u kojoj živim ne smijem ju puštati. Jer, ljudi tamo hrane golubove pa na zemlji ima kruha. Jednom je, rekli su mi prijatelji koji vide, pojela pola kruha u trenu dok sam ju pustila da se istriči. Ona to pojede u sekundi. Problem je to što ima jako osjetljiv želudac i za pola sata će sve to ispovraćati. Bela je kod mene osam mjeseci i nikako ne mogu prihvati te njezine osobine. Moj prvi pas vodič

bio je njemački ovčar. Ona je sada u mirovini, kod mojih doma u Međimurju, i uopće nije bila izjelica. Moj prvi pas nije ništa jeo po vani, a Bela prijeđe zebru i odmah kao nagradu očekuje kolačić. Po karakteru je skroz drukčija. Em što je kilu kolačića pojela u dva dana plus to što mi je još svašta jela vani... Kolačiće koje dobiva za nagradu sam smanjila i mislim da ona nije baš zadovoljna.

Jeste li se savjetovali s nekim o tom problemu proždrljivosti? Kako to riješiti?

Tražila sam po internetu što stručnjaci kažu o tome i našla da je takvim psima u uzgoju maknut gen za sitost. Da sada tu otvorite vreću hrane od 15 kilograma, možda bi sve to pojela. No, onda bi joj nekoliko tjedana bilo loše. No, to je takva vrsta i upravo zato ih se uzima kao radne pse. Daj im kolačić, i sve će raditi što joj se naredi. Ako treba, za hranu će hodati i po jednoj šapi. Hahahaha.

Rekli ste, radni pas. Kamo sve idete sa psom?

Odlazim gotovo svakamo sa psom. Naravno, ne odlazim na mjesta koja bi bila mučenje za psa. Primjerice, neću otici u HNK na operu, neću otici s Belom nekamo gdje znam da je velika buka ili gdje ću seugo zadržati. Iako, ona je bez problema mogla izdržati sva predavanja na Filozofskom fakultetu. Sat i pol njoj nije problem. Legne i mirna je. Pas vodič je radni pas i ima pravo ući sa mnom u sve javne ustanove. Spomenula sam fakultet, zatim tu su ljekarne, škole, tramvaj i sl. To sve piše u zakonu.

Je li tako i u stvarnosti?

S Belom nisam imala neugodna iskustva, no s prvim psom jesam. Morala sam u Zagrebu na pregled u Traumato-lošku bolnicu u Draškovićevu. U čekanici nije bilo nikakvih problema. No, u ambulanti je liječnik bio prilično neugodan, reći ću čak da je to ponašanje bilo i bezobrazno. Liječnik, kao akademski obrazovana osoba koja pred sobom ima slijepu osobu sa psom vodičem, trebao bi znati da je to nešto normalno i dopušteno. Pas vodič ima svoju radnu iskaz-

nici koja je kao vozačka dozvola. U njoj piše sve o pravima, ali i zaprijećenim kaznama. Liječnik je tražio da psa vežem. Uglavnom, nije me htio pregledati. Na kraju je pas izišao i bio s mojom prijateljicom, no počeo je cviliti pa sam i ja neobavljen posla izišla iz ordinacije. Odlučila sam prijaviti taj slučaj iako nisam znala liječnikovo ime. Obratila sam se Udrudi slijepih koji su poslali dopis Traumi i na kraju se stvar rasplela. Ispostavilo se da se liječnik boji pasa. Umjesto da mi je to na vrijeme rekao i da tako izbjegnemo neugodnu situaciju za mene, psa, njega i bolnicu, sve je završilo drukčije. Ja razumijem da se neki ljudi boje pasa, no to je trebao reći, a ne da me praktički istjera van. Isti dan išla sam doma u Čakovec i trebala na pregled k oftalmologu. Nisam inatljiva osoba, ali sam baš bila povela psa da vidim kako će to tamo biti. I, znate što, problema nije bilo, svi su govorili da slobodno smijem svakamo sa psom. Čak je sa mnom bila u prostoriji u kojoj su mi radili ultrazvuk.

Postoje li mjesta gdje je baš izrijekom zabranjeno da uđe pas?

Većina kafića ima zabranu ulaska pasa. Kad idem u neki novi kafić, uvijek prije pitam. Objasnim situaciju. Kažem da pas ima radnu iskaznicu i da su psi vodiči naše oči. Ne mogu ja svoje oči ostaviti ispred kafića. Uvijek su me puštali da uđem u svaki kafić. I da, naravno da ih ne puštamo da skaču po kafiću. Oni leže uz nogu, ispod stola. Naučeni su da praktički nepomično čekaju.

Radni psi najprije su kod uzgajivača pa instruktora. Potom ih predaju socijalizatorima i na kraju dođu slijepoj osobi. Svakog po 12 mjeseci i tek kad prođe više od godinu dana kod slijepo osobe, pas postaje siguran da je to to i da više neće mijenjati svojega vlasnika.

**Razgovarao:
Matija Varga, 7.b**

RADNI VIJEK PSA VODIČA JE SEDAM GODINA

Psima stradavaju kukovi pa moraju u mirovinu

Psi vodiči kao radni psi imaju očekivani radni vijek. To je nekih sedam godina. Dobijemo ga s dvije godine i pas je sve do devete godine potpuno radno sposoban. Tako bi trebalo biti.

Iako takvi psi žive u prosjeku 13 godina, nakon devete godine počne im slabiti vid, lošiji im je i sluh. I ono što je najčešći problem kod pasa vodiča slijepih – kukovi. Psi vodiči dođeljuju se slijepim oso-

bama prema brzini. Ima sporih pasa i bržih; Bela je jedan od sporih pasa, nekad mi je čak malo prespora. Ako se prebrzi pas dodijeli slijepoj osobi, ona se ukoči i pas doslovno nosi na sebi njezinu težinu. Plus stube – koje psima nisu prirodne. To je njima veliki problem. Kad sam imala prvog psa, živjela sam na petom katu u zgradi bez dizala. To je njoj bio veliki problem za kukove. A kad se

primijeti da pas vodič teže hoda, više ga nema smisla mučiti. I onda ide u zasluženu mirovinu. Odluku o umirovljenju donose na temelju procjene zdravstvenog i fizičkog stanja psa njegov korisnik i stručni tim. Tako je sada i moj prvi pas, dugodlaka njemačka ovčarka, kod moje obitelji u Međimurju, ispričala je Ivana Vinko, koja svoju budućnost vidi radeći u nekoj knjižnici.

Psima vodičima čiji vlasnici žive u stambenim zgradama bez dizala vrlo često s godinama oboljevaju kukovi. Bolest tada skraćuje radni vijek takva psa i onda on mora u mirovinu. Umirovljeni psi vodiči mogu ostati u obitelji korisnika ili se udomljiju u obiteljima koje zadovoljavaju uvjete za njihovo umirovljenje

U Međimurju, odakle sam rodom, jednom su me samo zamolili da sa psom budem u kafiću u otvorenom dijelu, na terasi. U seoskim i manjim gradskim sredinama vlada percepcija da je pas još uvijek životinja samo za dvorište.

Jeste li putovali autobusom ili vlakom sa psom?

Ne. Tramvajem da. I nisam imala neugodnosti. Osim zbog Beline proždrljivosti. Već sam spomenula njezino povraćanje. Dvaput joj se to dogodilo u tramvaju. Ljudi su mi rekli gdje se ispovraćala. Sad zamislite, ja moram držati sebe u tramvaju koji vozi, držati psa i istodobno čistiti pod. Ljudi nisu ništa rekli, a meni je to bio problem i jako mi je bilo neugodno.

Dogodi li se kad da Vam ode?

Kod ovčarke se to nije dogodilo nijednom. A kod Bele – često. Nedostaje joj istrčavanja. Vani je jedan neograđeni park očito shvatila kao svoje veliko dvořište. Ja ju zovem, a ona ne dolazi. Jednostavno se ne odazove na poziv. Ona će doći tek kad to ona bude htjela. Već nekoliko puta su moji videći prijatelji morali po nju i dovući ju. I to me onda također iživcira.

A kako izgleda kraj dana?

Odemo u ograđen park u kojem ju mogu pustiti jer tu znam da neće pobjeći na cestu i da će se sigurno vratiti, odnosno doći na poziv. Navečer opet mijenjam vrijeme hranjenja i šetnje da ju prevarim kako se ne bi navikla i očekivala večernji obrok u isto vrijeme. Poslije hranjenja ili šetnje zna da su njezine radne obveze gotove za taj dan i legne. Valjda odmara ili spava. Ako navečer, poslije toga, imam u planu odlazak van, idem s nekim, a ona ostaje doma.

Rekli ste da su psi vodiči oči slijepim osobama.

Prije psa kretala sam se uz pomoć bijelog štapa. Sa psom je to ipak brže, sigurnije. Prije sam štapom morala pronaći svaku prepreku, svaki stupić, svaki automobil, morala sam doći do svega i sve dotaknuti. A pas, znate, sve te prepreke zaobilazi. Ja tako uopće ne znam da prođemo kraj nekog automobila, kante za smeće, kontejnera, motora. Pas pronađe najbolji put i sve to zaobilazi. Pritom, pas vodič slijepih osoba jedini je pas koji smije odbiti naredbu.

Prije ste rekli da Vas pas nekada ne sluša, ali znači ima i situacija kada Vas opravdano ne sluša.

Da, ako se posvađam sa psom, onda

ona to namjerno vrati. Šalim se. Imala sam još tada ovčarku. Ona me vodila i stala. Naredila sam joj da ide ravno. Znala sam, često smo prolazili tom trasm i nikada nije bilo nikakve prepreke. No, tada se ukipila pa sam ponovila naredbu. I tako, nakon minutu-dvije natezanja, ovčarka je lagano krenula i ja sam čelom došla do neke skele. Mogla me povući punom snagom, ali nije htjela. Samo mi je željela dati do znanja da je ona bila u pravu unatoč mojim naredbama. Čujte, da sam bila bez psa i imala bijeli štap, ne bih bila napipala tu prepreku i zviznula bih poštено u tu skelu koja je očito dan prije bila postavljena. No, kad već govorim o ovome, postoji još jedan problem. Pas koji me vodi ipak uglavnom gleda i uočava prepreke koje su u njegovu vidnom polju. Jednom tako mi idemo i ja bubnem glavom u granu koje tu nikad nije bilo. Shvatila sam, zbog kiše se grana savila. Bila je još mokra i malo sam ju stresla po psu da joj pokažem što se dogodilo. Očito, sve je shvatila jer i dandanas kad me vodi tim putem, iako te grane više nema, zaobilazi to mjesto. Pas sve takve zadatke, pa i uz male kazne, obavlja i pritom nikad ne smije pokazivati nervozu. Tako su psi vodiči izdresirani.

Vidi se da ste svašta prošli s Vaša dva psa. Jesu li oni ispunili vaša očekivanja, Vas kao slijepе osobe?

Slijepa sam od rođenja. Imam 30 godina, a od svoje 19. imala sam prvog psa, koji je sada u mirovini, a nepunu godinu dana imam Belu. Lijepo je imati psa. Općenito, kad živiš sam, imaš s kim razgovarati i postaješ aktivniji. Da nemam psa, ne bih baš izlazila kad ne moram. Ovako, moram izići čak i kad pada kiša. Pas je obveza. Ne mogu razmišljati, primjerice: "Ja ne trebam sada nikamo, pa mi ti u ovom trenutku ne trebaš." Psa se mora izvoditi redovito van, mora imati vode, hrane. Kad nekamo idem na dulje vrijeme, moram pronaći nekoga tko će ju čuvati. Ne može Bela ostati sama nekoliko dana u stanu, a za čuvanje moram moljakati onda nekog drugog i naturiti mu tu obvezu. Ipak, nedvojbeno, pas mi pomaže. A kao kućni ljubimac – super je kad se mogu s njom i poigrati. No, činjenica je da većina slijepih osoba kod nas ne želi psa vodiča. U Hrvatskoj malo slijepih ima psa vodiča. Ne znam kako je to u drugim državama. Ima mnogo slučajeva kod nas da slijepi osobe, nakon što su imale jednog psa i on ode u mirovinu, drugog

I autor ovoga teksta poigrao se s Belom. No, sve dok ima ormu na sebi, pas ima isključivo radnu ulogu i mjesto igri nema! Tek kad vlasnik skine psu ormu, igra je dopuštena i toga bi se svitrebali pridržavati

jednostavno više ne žele. Ja živim sama sa psom, a ima slijepih osoba koje imaju muža ili ženu i djecu, uz njih i psa vodiča, koji je u takvim slučajevima vrlo često samo kućni ljubimac, a slijepu osobu vodi član obitelji. Oni samo imaju kućnog ljubimca koji je malo dresiraniji od drugih ljubimaca.

Za kraj, je li Bela Vama isključivo radni pas ili ljubimac? Ili?

Meni je Bela prije svega radni pas. Doma, u Međimurju, imamo također labradoricu, ali ona je obiteljski kućni ljubimac. Živi u dvorištu i boli me briga hoće li pojesti nešto što ne bi smjela ili će se prezderati. Moja Bela je radni pas i ja si takvo što ne smijem dopustiti.

Moram jako paziti na to što će i koliko pojesti jer me, u protivnom, u 99 posto slučajeva sutradan očekuje da će morati čistiti ono što ispvraća. A ona je radni pas i ja uvijek dan unaprijed moram znati kamo će, odnosno kamo će me voditi i moram na sve paziti. Mogu ju ja ostaviti doma, ali to mi onda nije više radni pas. Naravno da se nas dvije i igramo. No, sve dok ona ima ormu na sebi, ona je radni pas. Tek kad joj skinem volan i prsluk s prsa, ona postaje kućni ljubimac. Onda je slobodna, možemo se igrati i maziti, može okolo njuškati i pozdravljati se vani s drugim psima. Dok radi, znači sve dok na sebi ima tu ormu, nitko drugi ne bi ju smio dirati, odnosno maziti, dragati. Jer, ona se odmah onda baci na leđa i sve četiri u zrak i traži da se čovjek s njom igra. I sad, zamislite, ako se to dogodi u tramvaju, a ja moram na sljedećoj stanici izići... Kad ima

Ako me pitate jesmo li se Bela i ja priviknule jedna na drugu u prošlih osam mjeseci, vjerujte, ne znam. Rekla sam vam sve o njezinoj proždrljivosti, o povraćanju i nedolaženju na poziv. Zaključite sam!

IVANA VINKO
vlasnica psa vodiča

ormu na sebi, ona nije kućni ljubimac. Ona je tada samo i isključivo radni pas. Mora se koncentrirati na rad. Što mislite da se takvo što dogodi dok me vodi preko zebre?! Pažnja mu se u trenutku porremeti jer pas ne shvaća situaciju u kojoj se malo igraš, a malo radiš. Ja znam da je ljudima teško i da bi ju htjeli prodrgati, ali psa vodiča nitko drugi osim vlasnika ne bi smio ni dirati, ni zvati, niti hraniti. Bela bi se prodala za mali komadić hrane, a ja sam slijepa i ne vidim da ju je netko podragao ili joj dao nešto jesti. Neću znati što se dogodilo. Ljudi obično vele da su morali to napraviti jer ih "lijepo gleda", a ja im na to odgovorim da probaju razumjeti i mene. Pitam ih hoće li oni čistiti kad se ispvraća, a onda ljudi misle da sam bezobrazna. U Zagrebu su ljudi o tome educirani, no svejedno ipak postupe kako ne bi smjeli, a mene takve situacije frustriraju.

Pišu:
Martin Kljak i Bruno Strelar, 4.a

KAMO S NAŠIM ŽIVOTINJICAMA KAD SU BOLESNE

VETERINARI se mogu odlično brinuti za to da naši ljubimci budu zdravi

Kad imate kućnog ljubimca, morate biti spremni i na to da će on u svojem životnom vjeku barem jedanput biti bolesan. Tako je to i kod čovjeka. Mi idemo k lječniku, a životinje k veterinaru. I ne idu same, nego ih mi moramo voditi. Bolest prepoznajemo kao neuobičajeno ponašanje: naši ljubimci prestaju jesti ili

neke vrste češće bolesne od drugih. Pravila nema. U pasa su česti problemi s kožom: upala i svrbež. Iza toga se kriju alergije na pojedine sastojke u hrani, ugriz buhe, peludi trava...

Sida i kod mačaka

Slijede bolesti koje prenose krpelji, trovanje otrovom za glodavce, paraviroza koja je

Nekad ljubimci moraju i na operaciju, no najčešće su dovoljne tablete jer su one i kod životinja uobičajen oblik lijekova i vitaminina.

I opet, kao i u ljudi, i životinje imaju probleme sa zubima. U pasa su vrlo česte naslage zubnog kamenca, pogotovo u patuljastih pasmina, i uzrokuju jake upale desni i prijevremeno ispadanje zubi pa bi, savjetuje Domitran, barem jedanput na godinu trebalo s ljubimcem na pregled zubi.

– Vlasnici često grijše u prehrani. Pse i mačke nikako ne hranite slanim grickalicama, slatkisima ili čokoladom, koja je jako otrovna za pse – naglašava Goran Domitran.

Sve više ljudi danas ima papige, i to one velike. I zlatarski veterinar ima dvije are araraune ili plavo-žute are. To je jedna od najvećih papiga, kaže, i kako je zahtjevan ljubimac. Zbog svoje inteligencije traži mnogo mentalnih aktivnosti.

Nisu samo za ukras

To su različite igre, rješavanje problema. Možete joj staviti poslasticu u neku kutijicu tako da se mora potruditi i razmisli kako doći do nje. Nadalje, treba prostor za letenje i maženje sa svojim vlasnikom.

Veterinar veli da se papige nazivaju i "pernatim primatima" i moli sve potencijalne vlasnike da ih ne nabavljuju da im budu ukras u kavezu jer one su mnogo više od lijepog perja.

– Za kraj, nije sve uopće crno. Većina vlasnika brine se redovito o svojim životnjama i upoznata je s njihovim potrebama. Jako je važno da se raspitate o potrebama životinje prije nego što ju nabavite kao kućnog ljubimca kako biste znali koji ljubimac odgovara vašem stilu života – poručuje Goran Domitran, omiljeni zlatarski veterinar.

Ako je ararauna stalno zatvorena u kavezu, nema priliku letenjem izbaciti višak energije. Može postati agresivna prema okolini, ali i prema samoj sebi. Može se samoozljeđivati ili čupati svoje perje.

Zlatarski veterinar Goran Domitran kaže da ljubimci moraju nekad i na operaciju, no najčešće su dovoljne samo tablete jer su one i kod životinja uobičajen oblik lijekova i vitaminina. Upozorava na to čime nikako ne smijete hraniti pse i mačke

povraćaju i imaju proljev i nisu veseli. Zlatarski veterinar Goran Domitran kaže da su razlog za takve situacije razne bolesti: vanjski paraziti (npr. buhe i krpelji), ali i unutarnji (gliste, trakavice), zatim različite mehaničke ozljede (posjekotine, ugrizi, uganuća zglobova, prijelomi kostiju, naleti motornih vozila).

Različiti pacijenti

Domitanu su u njegovoj do-sadašnjoj praksi pacijenti bili uglavnom psi i mačke, ali i kunići, zamorčići, papigice, kopnene i vodene kornjače, a ponekad i pokoja ozlijeđena divlja ptica (vrane, čaplje).

– Ne možemo govoriti da su

opasna posebno za štence jer se teško liječi i različiti tumori. I mačke imaju slične probleme.

No, ima virusnih zaraznih bolesti koje su opasne samo za njih i neizlječive su (FIV – mačja sida, FEL – mačja leukemija). Sve vrste ljubimaca obole i od bakterijskih i virusnih bolesti i često nam je teško odrediti koji je točno uzročnik u pitanju, pa se onda daje lijek za sniženje temperature ako je ona povisena, prepisuju se antibiotici ili infuzije ako su životinje dehidrirale zbog povraćanja i proljeva, daju se vitaminii – objasnio je zlatarski veterinar.

Domitranova ararauna

PASJI ŽIVOT Piše: Fran Petrić, 8.a

NAPUŠTENI i ranjeni kućni ljubimci dom nalaze u prihvatilištu

Noina arka već 12 godina s Gradom Zagrebom provodi projekt SOS za ranjene životinje tako što prihvataju pse koji su stradali na ulicama Zagreba i smještaju ih u Dumovcu

Najtužnije je kada kućni ljubimac prestane biti kućni ljubimac. Vlasnik ga se rješava, baš tako, i ostavlja na cesti. Da ne uginu od gladi, da ih ne pregazi automobil ili da ne okončaju ozlijedeni i bolesni svoj život, pomažu životinjicama dobri ljudi okupljeni u Udrudi Noina arka. U prihvatilištu u Dumovcu, 18 kilometara nedaleko od središta Zagreba, članovi te udruge brinu se o psima i mačkama koji do njih dolaze putem prijava nalaznika pa ih volonteri skupljaju sami s mjesta gdje su uočeni, a često ih ljudi ostave ispred ulaznih vrata u Noinu arku ili ih zavežu za ogradu prihvatilišta.

– Također, događa se da dolaze i sami vlasnici i mole da prihvatimo njihovu životinju jer se više ne mogu brinuti o svojem ljubimcu. Znamo ih tada uputiti da ga pokušaju udomiti putem oglasnika, specijaliziranih portala ili preko Facebooka. Ako se baš ne pronađe trajno rješenje za udomljenje, životinja završava kod nas – kaže Helena Fink, predsjednica Noine arke.

Uvijek žele pomoći, ali...

Udruga prihvata životinje sa zagrebačkog područja. Doduše, bilo je i iznimaka, primjerice kada je prije dvije godine poplavljena Slavonija. Tom su prilikom

članovi zbrinjavali i životinje kojima je prijetilo utapljanje. Volonteri Noine arke spremni su uvijek pomoći svakomu, ali... Uvijek postoji jedan ali, a to je u ovom slučaju kapacitet. Trenutačno mogu primiti stotinjak pasa koji borave u kavezima površine dva puta četiri metra, s po dvije kućice u svakom kavezu. Kavezni su natkriveni limenim pločama. Onog kišnog dana kada smo posjetili Dumovec, 20 pasa bilo je na oporavku na Veterinarskom fakultetu.

— Noina arka provodi već 12 godina s Gradom Zagrebom projekt SOS za ranjene životinje tako što prihvataju pse koji su stradali na ulicama Zagreba i njegove okolice. Ranjene životinje najteža su kategorija s kojom radimo, no nema veće sreće od trenutka kada se one oporave i nađu novi dom – govori Fink.

Pomogao im Bandić

Najčešće u prometu stradavaju štenci te kućni ljubimci koji su ostarjeli i vlasnici su ih, teško pokretne i gotovo slijepe, izbacili na ulice. Strašno je kada se prema čipu detektira vlasnik, a taj vlasnik odbija primiti natrag životinju uz obrazloženje da nema novca za njezino liječenje ili dalju brigu o svom ljubimcu. To je i razlog zašto su u prihvatilištu u Dumovcu uglavnom starije životinje – psi s više od osam godina. Tako udomljeni psi u Dumovcu ostaju do prirodne smrti. Udrugu je Helena Fink osnovala po uzoru na istoimenu Arche Noah iz Graza. Znamo za Nou i kako je spasio životinje iz potopa, pa tako i volonteri u Noinoj arki spašavaju kućne ljubimce, doduše ne sve vrste kao Noa, nego pse i mačke.

Kad je riječ o radu udruge, nije im bilo lako. Bili su dosad na nekoliko lokacija u gradu, ali su psi, naravno, lajali – jer su psi – a to je sugrađanima smetalo. Gradska donačelnik Milan Bandić pomogao im je da se skrase u Dumovcu, ustupivši im na korištenje prostora za prihvatilište površine 3000 četvornih metara. Uredili su ga uz pomoć donatora i tu su i danas.

— Volite kućne ljubimce, pazite na njih i ne napuštajte ih! To su živa bića, a ne stvari koje ćete odbaciti kad vam dojade ili vam više nisu zanimljive. Ako su bolesni, liječite ih! To zaslužuju. Budite uz njih do zadnjeg trenutka. Ako im više nema pomoći, budite obvezno uz njih dok im veterinar ne skrati bol. Nije u redu da vaš kućni ljubimac pati ako vam je vjerno služio 15, 20 godina – poručila je predsjednica Noin arke Helena Fink.

FINANCIJE Pomoći dobrih ljudi

Osim kapaciteta prihvatišta u Dumovcu, postoji još jedan problem. Novac. Grad Zagreb sufincira Noinu arkiju, doznali smo, s 285.000 kuna na godinu, i to samo za operacije ranjenih pasa, njihovo liječenje, cije-

pljenje, sterilizaciju, odnosno kastraciju. Operacija u projektu stoji 4000 kuna, a Grad priznaje 2500 kuna. Kada se pogledaju ukupni troškovi koje udruga ima, Grad daje samo jednu trećinu iznosa koji je potreban na godinu. Uskaču građani i tvrtke sa svojim donacijama, članovi udruge plaćaju članarinu, a ima građana koji su sponzori neke životinje do njezina udomljenja. Članova udruge je 150, a

volontera 30-ak. Nezabilazni čimbenik je i prehrana. Da kupuju sami baš svu hranu, trebali bi samo za to na godinu izdvojiti 150.000 kuna. No, i tu im pomažu građani koji donose vreće i vreće dehidrirane hrane te konzerve. Predsjednica Noin arke Helena Fink dodaje kako je udruga preživjela protekle 33 godine zahvaljujući dobrom ljudima i pomoći nekolicine tvrtki iz Zagreba i okolice.

Iza ovih vrata našlo je utočište stotinu pasa

Naši novinari u posjetu prihvatilištu u Dumovcu

TETA Šišalica za peseke iz najduže zagrebačke ulice

GROOMERI POSTOJE VEĆ I U HRVATSKOJ

Razgovarala:
Vida Srebačić, 4.a

Sa šestero školskih novinara posjetila sam Salon za kućne ljubimce Gita u zagrebačkoj Ilici, koji vodi Snježana Horozović. Salon je, kaže, dobio ime po njezinu psu, 14-godišnjoj maltezerici Giti. Ono čime se vlasnica bavi zove se grooming, a ona je groomerica. Naš jezik još uvijek nema odgovarajuću riječ za grooming. Mogli bismo reći da je njezin posao dotjerivanje kućnih ljubimaca. Kao što nema naše riječi za to zanimanje, tako nema ni škole za to. Dodaje, uz osmijeh, kako ju zovu Teta Šišalica. U inozemstvu se ljudi dugo time bave, još iz elizabetanskog doba kada su se bogataši natjecali tko će imati ljepše uređenoga kraljevskog pudla.

A kako je to kod nas?

Učimo na seminarima ili od kolega. Ja sam u ovom poslu već 15 godina. Sve sam naučila od svoje dobre prijateljice i tada, 2000. godine, u Hrvatskoj su bila samo tri salona za dotjerivanje ljubimaca. Zadnjih pet godina imam svoj salon. No, iako formalne edukacije nema, stalno pohađam seminare. Evo, zadnji je bio o temi kreativni grooming.

Koje Vam životinje najčešće dolaze?

Zapravo 99 posto psi. Uglavnom iz zapadnog dijela grada te iz Zaprešića, Svetе Nedelje

i Samobora. Vrlo rijetko mačke, hrčci, papige i zečevi.

Od čega se sastoji jedan tretman?

Imali ste priliku upoznati danas Mini. Ona je patuljasti šnaucer papar-sol boje. Još je mladi pesek, tek su joj godina i tri mjeseca. Vidjeli ste, prvo sam ju potrimala. Trimanje je zapravo čupkanje podlake i radi se ručno. Polagano se čupkuju dlakice da bi ispod

njih mogla narasti nova, oštra dlaka, a ne rudlava. To je bitno kod šnaucera. Potom sam ju okupala i osušila, a sada slijedi šišanje. Kod pasa se isto tako čupkuju dlakice iz ušiju da se ne upale ušne školjke, režu se nokti, izbrijava iza guze. Ako stranka traži, možemo pofarbatи peseka. Naravno, dlaku. To još nije zaživjelo ovdje, ali ipak ima i takvih želja. Jedan tretman traje dva sata. Naravno, sve ovisi o tome u kakvom je stanju došao pas. Lako je raditi kad je pas njegovani, a to znači da dolazi redovito svaka dva mjeseca, najviše dva i pol mjeseca. Ako je pas zapušten, treba mi malo više da ga dovedem u red. Važno je da prvi dolazak peseka bude što prije. Najbolje je da štenci dođu s pet-šest mjeseci

ci – da malo pomirišu salon, da se upoznaju sa mnom. Počešljam ih i okupam.

Što Vam je u poslu najdraže?

Volim raditi frizurice, pogotovu kad mi vlasnik pusti da ja odaberem. Zapravo, važan je izgled psa. Osim što je lijep kad se sredi – isto kao i kod ljudi – diše mu koža. Zdrava koža, nahranjena koža odaje da je riječ o zdravom psu.

Jesu li ljubimci nemirni i kako to rješavate?

Jesu, znaju biti nemirni. Rješavam to tako da zamolim vlasnika da ne bude u salonu dok radim sa psom jer kad je vlasnik u salonu, kućni ljubimac skače po stolu, traži pomoć. A kada vlasnik ode, malo se boji, ali ostaje miran što je nama jako važno jer su sve ove škare i noževi jako oštiri i dovoljno je da pesek malo poskoči i može se ozlijediti, i on ili ja. Ako je pesek bolesan, naravno da vlasnik može ostati. Primjerice, ako pesek ne može stajati.

S malim psima radim na stolu, a oni veliki, koji su mi ipak rjeđi u salonu, tijekom tretmana su na podu. Ne biste vjerovali, velike pasmine su mnogo mirnije u salonu. Njemački ovčari, kraljevski pudli i rotvajleri. Ma to su bebe. A manje pasmine – one bi na stolu samo skakutale, zaigrane su, ljubili bi se s vama. Pekinezeri nekad znaju biti toliko živčani, gristi, lajati sto na sat kao da su navijeni.

Znate, psi nas povezuju s veterinarima. Boje se. Boje se da će dobiti pikicu, da će im se nešto dogoditi. No, na kraju se to ipak pretvoriti u pozitivan strah, kako ja volim reći, i ta preplašenost brzo nestaje.

Je li Vam se kada dogodilo da niste mogli prići psu ili da Vas je bilo strah?

Strah me nikad nije bilo. Ovaj posao ne možeš raditi ako se bojiš peseka. Nikad pesku nisam stavila brnjicu jer kad vlasnik kaže da je pas agresi-

van, većina će ga groomera odbiti. A bilo je slučajeva... Jednom me čvaknuo jedan veliki pndl. Vlasnica koja ga je dovela nije rekla da je pesek dan prije udomljen iz azila. Kolegica i ja krenule smo šišati i sve je bilo u redu dok nisam upalila mašinu. Pas je zgradio mašinu u usta, mašina mu je odrezala jezik, a kad sam ju izvukla, zgradio me za ruku. To je bilo prestrašno. To se ne bi dogodilo da je rekla odmah kako je riječ o netom udomljenom psu.

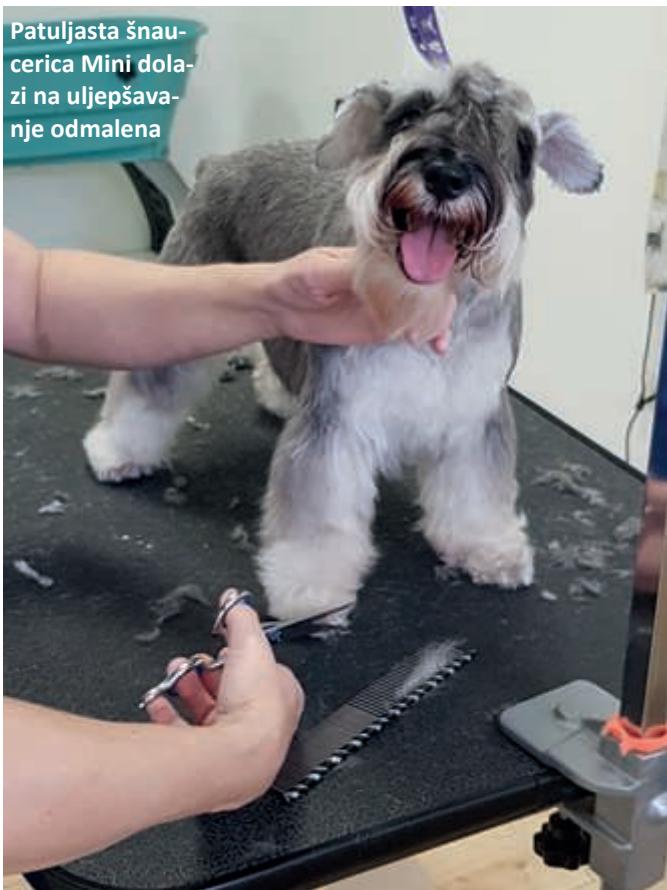
Recite, koje najčešće pogreške rade vlasnici kućnih ljubimaca kad sami pokušavaju doma uljepšati kućnog ljubimca?

To što ne češljaju peseke. Dugodlaci peseki zahtijevaju barem jedanput do dvaput na dan da ih se počešlj. Nažalost, ritam života je takav da čovjek ponekad nema vremena ni za sebe pa su onda peseki zapušteni. Vlasnici pokušavaju zapetljane dlake odrezati pa "svaštešno" naprave. Zato postoji-mo mi. Uredimo i sredimo peseka. Sve se može ispraviti. Ali, znate kako se kaže: bolje spriječiti nego liječiti. U ta dva mjeseca između tretmana u salonu psa bi isto tako barem jedanput doma vlasnik trebao okupati.

Volite li svoj posao?
Obožavam!

Može li se živjeti od toga?
Da! Ako radite kvalitetno, s mnogo ljubavi, ljudi će prepoznati kvalitetu. Ja imam 4-5 peseaka na dan. To je moj maksimum jer želim pružiti kvalitetu. Kad čovjek vidi frizuricu koju sam napravila, doći će opet. No, ima salona koji su se orientirali na kvantitetu. Ako netko napravi deset peseaka na dan, hmm... Ima salona u gradu koji se otvore i već za godinu dana zatvore. U njima samo izbjrijavaju peseke po načelu "mašina i gulim"; rade "štakore". Doći će jedanput u takav salon i nikad više.

Patuljasta šnaucerica Mini dolazi na uljepšavanje odmalena

Za

2

sata groomer može dotjerati psa

Groomer dotjera

4-5

peseka na dan. Taj broj jamči kvalitetu

Svaka

2

mjeseca pesek treba na grooming

Tretman stoji od

100

kuna naviše. To ovisi o stanju psa

Vilimov rad 1. u državi na fotonatječaju NSK-a Bilo kuda čitaj svuda

Piše i snimio: Vilim Kobeščak, 8.a

Nakon strogog Povjerenstva, u drugom su krugu o pobjedniku odlučivali lajkovi na Facebooku

Napokon je došao dan odluke. Cijeli dan sam pomno pratyo rezultate. Osjećao sam se tako uzbudjeno da sam jedva pratio nastavu. Kada je napokon zvonilo, izjurio sam iz škole, dojurio kući, upalio računalo i pratyo rezultate kao sokol svoj pljen. Vidio sam da dvije fotografije imaju više glasova od moje, pa sam iskoristio Facebook kako bih prijateljima koji još nisu vidjeli moju fotografiju javio da i oni glasaju. Sve to trajalo je do večeri kad su se stvari počele sve više zahuktavati. Jedna fotografija ispala je iz igre tako da je bilo još napeće. U zadnjoj minuti nedos-

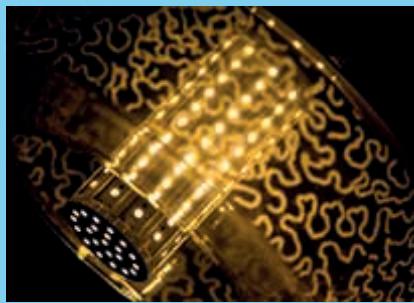
tajala su mi tri glasa do vodstva. Otkucala je zadnja minuta i već sam se pomirio s time da sam ostao drugi. Promaklo mi je to što nisam osvježio stranicu. Nekoliko

minuta kasnije htio sam još jedanput vidjeti poredak i video svoju fotografiju na prvo mjestu – samo jedan glas više od drugoplasirane. Tada je počelo slavlje...

Vilim Kobeščak s Hrvojem Piljakom, bajkerom koji čita

LIK 2017.

Fotografija koju je snimila šestašica Nika Rihtarić predložena za Državnu smotru

ZABOK — Učitelj Likovne kulture Zvonko Šarčević predložio mi je u prvom polugodištu da snimim nešto za jedan natječaj o fotografiranju. Isprva nisam bila nešto posebno zainteresirana za fotografiranje, ali kad sam shvatila kako je to zaista zabavno i izazovno, stvarno sam htjela ostvariti dobre rezultate na tom natjecanju. Za natječaj sam morala pronaći neki motiv – u prirodi ili u kući – i fotografirati ga. To mi se nije činilo teškim, ali da bi moja fotografija bila zaista dobra, trebala sam točno pogoditi format i temu. Tema je bila "ritam boja, ritam svjetla". Pri biranju motiva koji sam fotografirala pomogao mi je ujak Žarko. On je predložio da fotografiram luster u njegovu stanu. Stvarno, bila je to dobra ideja i fotografija je super ispalna. U drugom polugodištu rekao mi je učitelj iz likovnog da je moj rad dobio nagradu na Županijskoj smotri LIK 2017. i da je proslijeđen na Državnu smotru. Bila sam sretna jer je to doista dobro postignuće. Za to sam dobila i Pohvalnicu Grada Zlatara i na to sam jako ponosna. (Nika Rihtarić, 6.a)

BLAŽ STUŽIĆ ODLIČAN U PRIMOŠTENU

Srebrni sedmaš na Infokupu

U kategoriji Osnove informatike na svim razinama Infokupa – školskoj, županijskoj i državnoj – sudjelovalo je ove godine više od 1600 učenika

Plovinom ožujka sudjelovaо sam na Državnom natjecanju iz Informatike u Primoštenu. Sudjelovanje na državnoj razini Infokupa – kako se službeno naziva to natjecanje – bila mi je najbolja nagrada za sav trud što sam ga, uz veliku pomoć svoje mentorice, uložio protekle dvije godine pripremajući se za nj. Doći kao županijski prvak na Državno natjecanje značilo je i obvezu opravdanja toga rezultata. No, neiskustvo nastupa na tako velikom natjecanju, djelomično i trema, učinili su svoje. U Osnovama informatike, u vrlo jakoj konkurenciji, zauzeo sam deseto mjesto. Raduje me činjenica da sam među učenicima sedmog razreda, što se inače zasebno ne vrednuje, ostvario drugi rezultat. Prigodu za poboljšanje, vjerujem, imat će već dogodine. Samo se nadam da sljedeći put neću ostati bez svog kofera, što mi se ovaj put, pogreškom vozača autobusa, umalo dogodilo.

Piše: Blaž Stužić, 7.b

Mentorica
Nina Posarić i
njegov učenik
Blaž Stužić

60. GLAZBENE SVEČANOSTI
HRVATSKE MLADEŽI
VARAŽDIN, 3. - 4. SVIBANJ 2017.

Piše: Lana Orsag, 8.a

Zlatarski zboraši i ove su godine osvojili zlato

Višeglasje, viši uzrast i mješoviti sastav karakteristike su zbora OŠ Ante Kovačića koji je nastupio 32. put zaredom pod ravnjem učiteljice glazbenog Josipe Hopek na Državnom natjecanju, što je ove godine održano jubilarni, 60. put

Dječji pjevački zbor Osnovne škole Ante Kovačića Zlatar nastupio je ove godine 32. put zaredom na jubilarnim, 60. glazbenim svečanostima hrvatske mlađeži u Varaždinu, koje su po karakteru državno natjecanje. Sve te godine zbor je uvijek nastupao kao višeglasni (troglasni), višeg uzrasta (od petog do osmog razreda) i mješovitog sastava, a vodila ga je naša učiteljica glazbenog Josipa Hopek.

Nastavljen niz

Trideset zborašica i zboraša imalo je ove godine težak zadatak jer su u Varaždinu nastupali sa šest pjesama, a uz one zadane izveli su i prilično zahtjevnu skladbu Žetelice Rudolfa Matza. Zlatarski osnovnoškolski zbor i ove je godine oduševio strogo ocjenjivačko povjerenstvo i doma su donijeli još jednu zlatnu

plaketu. Tako je samo nastavljen niz uspješnih nastupa u Varaždinu, gdje su zbor prozvali zlatarskim brendom.

Profesorici pomaže muž

– Od 1986. do ove smo godine osvojili 26 plaketa. Čak ih je 16 od tog bilo zlatnoga sjaja, a 11 puta zbor je imao najviše bodova u svojoj kategoriji. Osvojili smo i osam srebrnih i dvije brončane plakete – rekla je voditeljica zbora Josipa Hopek. Profesorica nam je pokazala i evidenciju o tome što je koje godine osvojeno i rekla kako sve ove godine u tome ima veliku pomoć supruga Ivana. Zaista, povijest zbora potanko je opisana i sve je potkrijepljeno fotografijama. Uvjerili smo se sami da je prva plaketa osvojena u Varaždinu već 1987. godine. Bilo je to srebro. Zadnjih sedam godina to su zlata.

Klarino prvo državno NATJECANJE

Ujutro sam se probudila nestrljiva i nervozna. Brzo sam pregledala je li mi sve u torbi i već je bio jedan sat poslijepodne. U 13:45 krenuli smo tata i ja po učiteljici Kristinu Fruk te nastavili put do Zaboka. Došli smo do naplatakućih kućica gdje je trebao u pola tri stići autobus, ali nekako nas je vozač "preskočio" pa smo trebali pričekati još nekih 15 minuta. U autobusu sam upoznala nove prijateljice – Martu i Niku. Na kraju smo zajedno bile i u istoj sobi u Topuskom. Kad smo stigli do hotela, otišle smo se raspakirati i ubrzo su nas naši učitelji pozvali da dođemo na svečano otvorenje Državnog natjecanja iz Geografije. Sutradan smo rano ustale i otišle na doručak. Poslije doručka spremile smo se i krenule do Srednje škole Topusko.

Kupanje u toplicama

Svi smo otišli u svoje učionice i učitelji su nam podijelili ispite. Prvo je bio ispit znanja, a poslije praktični rad. Bilo je jako teško. Dok smo mi pisali ispite, naši učitelji bili su u obilasku Topuskog. Poslije pisanja otišli smo na ručak i potom na izlet na Petrovu goru gdje smo vidjeli memorijalni spomenik, ostatke

Piše: Klara Ferišak, 5.b

Prvo je bio ispit znanja, a poslije praktični rad. Klara je vrlo brzo saznaala da je osvojila 14. mjesto i bila je presretna. Odmah je obavijestila svoju obitelj, a njezina mentorica Kristina Fruk bila je jako ponosna na svoju učenicu

nekog samostana i Kraljev grob. Poslije izleta vratili smo se do škole kako bismo vidjeli privremene rezultate. Bila sam 14. i bila sam presretna; odmah sam obavijestila cijelu obitelj, a učiteljica je bila jako ponosna na mene. Kasnije, u večernjim satima, bila je objava konačnih rezultata. Treće jutro bile smo već opuštene. Trebali smoći u obilazak Topuskog, ali je većina odlučila zbog lošeg vremena ostati i okupati se u toplicama. I ja sam bila među tom većinom.

Pao je i dogovor

U 11 sati uslijedila je dodjela priznanja i svečano zatvaranje Državnog natjecanja. Već je bilo vrijeme da krenemo kući pa smo se morali brzo spakirati. Bila sam jako tužna jer sam se rastala s dobrim prijateljicama, ali smo se dogovorile da ćemo biti u istoj sobi i dogodine – naravno, ako dođemo ponovno do državne razine. Na naplatakućim kućicama u Mokricama dočekao me tata i otišli smo kući. Svi moji bili su jako ponosni na mene, a ja sam bila presretna.

LiDraNo 2017.

Zlatarske Iskrice šesti put zaredom najbolje u županiji

ZABOK — Školski list Zlatarske Iskrice šestu godinu zaredom najbolji je osnovnoškolski list u Krapinsko-zagorskoj županiji i predložen je za Državnu smotru LiDraNo 2017. Broj 58, istaknule su članice Povjerenstva za novinarski izraz Biserka Jakšić i Senka Susović, donosi kronologiju školskog života na zanimljiv način – fotografijom. Uključeni su učenici područnih škola. Izvrsno je odabran tema broja (slobodno vrijeme) i obrađena je podjednako sa stajališta učenika i učitelja. Donosi niz razgovora i priča koje otkrivaju nepoznato o oni-

Urednik prošlih Iskrice bio je Vilim Kobeščak, čiji je samostalni novinarski rad, komentar, također predložen za Državnu smotru LiDraNo

ma koji su svaki dan u školi. Uz vijesti iz školskoga života i reportaže, Zlatarske Iskrice donose i zanimljivosti, a dobro je uklopljena i anketa "Lektira ili e-lektira: za i protiv". Usto, predsjednica Županijskog povjerenstva Biserka Jakšić rekla je kako su se Zlatarske Iskrice otkad na njima s učenicima radi knjižničar Denis Vincek profilirale u vrlo kvalitetan list koji iskače iznad svih ostalih i nije postao suhoparan u tih šest godina, nego u svakom broju iznenađuje čitatelje nečim novim. (Lucija Raškaj, 7.a)

Zvonarka Ljuba na plavi Jadran, **ŠKOLSKI PRVIJENAC**

Piše: Vilim Kobeščak, 8.a (na fotografiji s Karlom Bogijem iz 8.b koji je lijevo)

iz Martinščine dovela nas na tri dana u Primošten

Radijska emisija koju su snimili Karlo Bogi i Vilim Kobeščak bila je prva na popisu pozvanih na Državnu smotru LiDra-No 2017.

Glavni lik je Ljuba zvonarka, u stvari Ljubica Magaš, vredra 80-godišnja zvonarica u kapeli sv. Martina u selu Martinščini nedaleko od Zlatara.

Tko je Ljuba?
Instalirajte na svoj pametni mobitel aplikaciju za čitanje QR kodova i vidjet ćete Ljubu s Karлом i Vilimom

O Ljubici Magaš iz sela Martinščine nedaleko od Zlatara čuli smo prvi put od učenika koji iz tamošnje područne škole dolaze u Zlatar u matičnu školu u peti razred. Prvi dan škole tradicionalno je misa sa zazivom Duha Svetoga i, shvativši da se u župnoj crkvi zvoni drukčije nego u njihovu selu, ti su nam učenici ispričali priču o Ljubi zvonarki. To drukčije znači da se kod njih zvoni još uvijek ručno, potežući užad. Mi, učenici koji se okupljamo u školskoj knjižnici i "proizvodimo" školski list i školski web, predložili smo našem voditelju knjižničaru Denisu da napravimo radijsku emisiju o Ljubi zvonarki.

Rad u Audacityju

Ni naš mentor, a ni mi do tog trenutka nismo uopće znali kako se to radi. Knjižničar je putem jedne grupe na Facebooku doznao da je za takvo što pogodan program Audacity. Preuzeli smo ga i cijelo prvo polugodište – samostalno i pomoću tutorijala na YouTubeu – otkrivali kako se u njemu radi. Istodobno smo odlazili u Martinščinu i snimali razgovore s Ljubom, zvučne kulise

i uzimali izjave mještana. Pitanja smo svi zajedno pripremili, a emisiju je uredio i vodio Karlo Bogi iz 8.b. Tijekom cijelog zimskog odmora učenika dolazili smo, osim na blagdane, svaki dan u knjižnicu i montirali emisiju.

Trud se isplatio

Odlučili smo ju prijaviti na LiDraNo. Desetominutni uradak oduševio je školsko pa onda i Županijsko povjerenstvo. Zvonarka Ljuba nije bila samo prva radijska emisija u povijesti naše škole nego, čuli smo, i u novijoj povijesti Krapinsko-zagorske županije u kategoriji osnovnih škola. Veselju nije bilo kraja kada smo na stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje vidjeli da je naš uradak prvi na popisu pozvanih radijskih emisija u Primošten. Karlov i moj trud te vrijeme koje smo utrošili radeći na emisiji isplatili su se. Napravili smo nešto po čemu ćemo ostati zapamćeni, naučili nešto novo, proveli tri nezaboravna dana u Primoštenu, upoznali vršnjake, a na Državnoj smotri LiDraNo 2017. u hotelu Zora bilo nas je u svim kategorijama, s našim mentorima i ocjenjivačima, gotovo 500.

Mentor Denis Vincic te učenici Karlo Bogi i Vilim Kobeščak primaju priznanja od članice Državnog povjerenstva za radijski izraz Lade Martinac-Kralj

JOŠ JEDAN
PRVIJENAC

Snimili smo film

Radeći ovaj broj školskog lista, naš voditelj školski knjižničar Denis Vincik kazao je u jednom trenutku kako postoje i smotre filmova koje rade učenici. Ja sam mu tada rekao da sam dosad sam snimio 13 filmova u prošle tri godine. Montiram ih u programu Sony Vegas 13. Knjižničar me upitao bismo li mogli u školi napraviti film za Smotru hrvatskog školskog filma. Rok je bio 1. lipnja.

Malo vremena

Teme mojih filmova dosad bile su glazba i gaming. Naš voditelj kazao je kako u pravilima piše da za Smotru tre-

ba napraviti nešto vezano za školu. Nije baš bilo mnogo vremena za neki veliki projekt.

Film poslan u Sinj

Odjedanput, sinula mi je ideja da predstavimo naš školski pjevački zbor koji je u svojoj kategoriji jedan od najnagrađivanih u državi – s 32 nastupa zaredom na Glazbenim svečanostima hrvatske mladeži, državnom natjecanju na kojem uglavnom osvaja zlata. Bila je to prilika i da predstavimo Josipu Hopek, legendu zborskog pjevanja, voditeljicu toga zabora koja nakon 46 godina staća u jesen ide u mirovinu. Kako

naša škola nema nikakve opreme za snimanje i nikad nitko u školi nije snimio takvo što, sve sam snimio svojim mobitelom. Snimali smo u školi u Zlataru gdje naša učiteljica radi, u Loboru gdje je rođena, na putu u Varaždin na natjecanje te na Glazbenim svečanostima hrvatske mladeži. Ekipa novinara spremila je pitanja, a s profesoricom su razgovarali Lana Orsag i Mateo Raškaj. Za 10-minutni prvi vijenac "Iz ciklusa Ljudi zlatarskoga kraja: Josipa Hopek" trebalo mi je tri sata da sve to montiram. Dokumentarac smo poslali u Sinj na Smotru hrvatskog školskog filma.

Fran Petrić,
Luka Sviben,
Matija Varga,
Lana Orsag,
Mateo Raškaj
i Vilim Kobeščak snimili su prvi film u povijesti naše škole. Naslov dokumentarca je "Iz ciklusa Ljudi zlatarskoga kraja: Josipa Hopek"

Piše:
Matija Varga, 7.b

LITERARNI NATJEČAJ POSVEĆEN POZNATOM DJEĆJEM PISCU

Karlo Bogi četvrti na 1. Kanižajadi Limačijadi

U Đelekovec kraj Koprivnice, rodno mjesto Paje Kanižaja, svoje literarne radove poslalo je 189 učenika iz 35 škola iz cijele Hrvatske

Za natječaj sam saznao od našega knjižničara Denisa Vinceka. Zašto se ne okušati? Nije mi bilo teško napisati nešto jer iza svega stoji istinita priča kojoj sam svjedočio na nogometnoj utakmici, doduše kao navijač. Natječaj su organizirali Ogranak Matice hrvatske u Koprivnici u suradnji s Društvom za čuvanje i promicanje podravskog identiteta Podravski zvon, Hrvatskom udrugom školskih knjižničara i Društvom Podravec iz Zagreba. Znamo kakav je humoristični stil njegovao omiljeni dječji pisac Pajo Kanižaj jer — ako ništa drugo — za lektiru smo svi pročitali njegove 3ČAVE izaBRANE pjesme. Shvatio sam, moj će se Šarko odlično uklopiti. I jest. Na tom državnom literarnom natječaju sudjelovalo je 189 učenika iz 35 škola iz cijele države. Osvojio sam četvrtu mjesto i prekrasnu stiliziranu leptir-mašnu, a znamo da je po tom modnom detalju Kanižaj bio poznat.

Piše (i na fotografiji): Karlo Bogi, 8.b

ŠARKO NA UTAKMICI

Bilo je to proljetos. Vrijeme je prekrasno i svi su se veselili zanimljivoj utakmici. Očekivao se sraz nogometnika Velikog Trgovišća i Oštrelja. Iz Zlatara je išla na utakmicu ekipa nogometnika i skupina navijača.

Ali, već na početku susreta pojavio se problem. Jedna od ekipa nije imala potreban broj igrača. Sudac nije znao kako to riješiti. Zbog publike nije dolazio u obzir neigranje. I tako, ne znam kako, utakmica počinje. Ono igrača što je bilo na terenu nastojalo je dati sve od sebe. Lopta je bila malo na jednoj, a malo na drugoj polovini igrališta.

Ali, tu problemima nije bio kraj. Nečiji šaren pas u 37. minuti utakmice uletio je na teren. Među gledateljima je nastao pravi urnamebes. Kuda lopta, tuda i Šarko. Sva nastojanja da ga se istjeri s igrališta kratko bi potrajala. Počelo je drugo poluvrijeme, a Šarko se uporno vraćao. Želio je on trčati za loptom.

Netko iz publike prozvao je Marko, igrača domaćeg Trgovišća, da si nekako potjera psa jer je bio njegov. To je izazvalo ogroman pljesak i pas je postao glavna zvijezda utakmice.

Valjda samo sudac zna rezultat. Ostale to nije zanimalo. Marko je dozvao psa. Velikog Šarka uzeo u ruke i pognuti glave i crvena lica odnio ga doma. Nije si ni presvukao svoj zeleni nogometni dres. Domaćini su tako ostali bez potrebnog broja igrača za nastavak igre. Jer — otišao je Marko, a otišao je i Šarko. Sudac je svirao kraj. Sve zbog jednog Šarka.

Lorena Požgaj svaki dan tri sata doma svira klavir. I tako već šestu godinu!

Doma bih htjela imati pravi klavir. Govorim, naravno, o koncertnom klaviru. Takav pravi klavir stoji dosta. Od 15.000 kuna naviše.

LORENA POŽGAJ
učenica 7.a razreda

Kako si počela svirati klavir?

Klavir sam počela svirati u trećem razredu osnovne, s devet godina. Sama sam iskazala želju za tim, malo su se potom roditelji rasplitali i doznavali smo za Osnovnu glazbenu školu u Mariji Bistrici. Otišla sam na audiciju i upala. I tako, učim klavir već pet godina i peti sam razred glazbene škole. Prije klavira nisam svirala nijedan drugi instrument.

Jesi li ikad razmišljala odustati od klavira? Tko ti je najveća podrška?

Nikad nisam htjela odustati od sviranja. Najveća su mi podrška moja obitelj i moji prijatelji.

Koliko često imaš nastavu u

glazbenoj? Kako zapravo to izgleda, je li slično nastavi kao u našoj školi? Kako uopće ideš iz Vinipotoka gdje si doma do Marije Bistrice?

Nastava je dvaput na tjedan. Ako imam neko natjecanje, onda je i češće. Sat solfeggia – to je teorija glazbe – traje 45 minuta. Sat klavira isto toliko. Dakle, kao kod nas u našoj školi. Ako se spremam za neko natjecanje, onda probe traju duže. Uglavnom me voze tata ili djed.

Kakav imaš klavir doma, a kakav u glazbenoj školi? Postoji li uopće neka razlika?

Doma imam električni klavir. Kad nastupam na koncertu,

onda sviram na koncertnom klaviru. Velikom. Na nastavi sviram na pianinu koji je manji. Zapravo, ne postoji nikakva razlika između koncertnog klavira i pianina, osim što je pianino, naravno, manji.

Koliko često i koliko sati doma vježbaš? Prođe li ti koji dan, a da ne sjedneš za klavir?

Doma vježbam uglavnom svaki dan 2-3 sata. Naravno, ima dana kada ne vježbam. To je obično pod ferijem. Najviše volim vježbati poslijepodne, između 16 i 17 sati.

Jesi li išla na koja natjecanja?
Bila sam na jednom međunarodnom natjecanju u Sloveniji s još dva prijatelja koji su svirali tambure. Svirali smo u triju, odsvirali tri skladbe i osvojili prvu nagradu. Bilo je to proljetos. Deveto međunarodno glazbeno natjecanje i festival za soliste i komorne skupine Svirel, koje je održano u vili Vipolže u Sloveniji.

Što ti je najteže kod sviranja?

Koliko uopće traju skladbe koje znaš odsvirati bez nota?

U biti, ne svira se bez nota. Note se uče napamet, a to je ono što je kod sviranja najteže – naučiti note napamet. Skladbe traju od dvije do tri minute, a ponekad i dulje. Najdulja skladba koju sam svirala je Sonata Josepha Haydna, čije su note na sedam stranica i traje, mislim, nešto malo više od pet minuta.

Ima li netko u obitelji tko još svira neki instrument?

Moj mlađi brat Mihael svira bisernicu.

Razgovarala:
Lucija Raškaj, 7.a

Matija Bingula zadaje foute udarac (trening)

Savate borac iz Ratkovca

Savate ili francuski boks je borilački sport u kojemu se koriste udarci rukama i nogama. Nastao je u Francuskoj, a u Hrvatsku je došao 1918. godine. U klubu u Mariji Bistrici od početka ove školske godine trenira naš sedmaš Matija Bingula

Piše:
Mateo Raškaj, 7.a

Tijekom jednog treninga
Matija uputi u vreću stotinjak direkata

Za taj sport nisam nikad prije toga čuo. Jedan policajac koji je bio kod nas u berbi rekao mi je da bih mogao postati dobar boksač i mama me odvela na trening. Sjećam se kao da je to bilo jučer. Trener Darko Milošić rekao mi je da se preodjenem u kratke hlačice i moj prvi trening je počeo – ispričao je Matija. Uslijedilo je zagrijavanje, trener mu je pokazao direkt, aperkat i kroše i tako je sve počelo.

Matija objašnjava da postoji nekoliko borbenih disciplina u savateu: assault (osnovni oblik borbe uz lagani kontakt uz korištenje kompletne zaštitne opreme), pre-combat (oblik borbe uz udarce punim kontaktom i uz potpunu zaštitu) te combat (puni kontakt bez zaštitne kacige i uz obveznu osobnu zaštitu: štitnik za zube i genitalije).

Bio je i pun “črnjavki”

– Ja sam već u listopadu tražio od trenera da idem na pravi trening. Sjećam se prvog udarca u jetru. Boljelo je k'o sam vrag... Naravno, završio sam na podu, ali sam se ubrzo podigao. Kod ovog sporta

jako je bitno dobro se zagrijati jer mogućnost za ozljede tada gotovo da i ne postoji. S druge strane, ako se dobro ne zagriješ, nećeš moći ni dignuti nogu za neki dobar udarac – objasnio je Matija i rekao da je u početku na tijelu imao dosta “črnjavki”.

Dobio liniju i pločice!

U borbi ima najviše udaraca u noge, ali uspješan borac zadat će udarce i u glavu i u tijelo. Do 15. godine Matija će se boriti na natjecanjima u disciplini assault u kojoj nema jakih udaraca ni nokauta. Treninzi su triput na tjedan, a osim što je stekao zavidnu vještinsku u savateu, u što smo se uvjerili na treningu, Matija nas je podsjetio na to da mu je ovaj sport pomogao da postigne i odličnu liniju, ojača mišiće i dobije pločice.

Borbe u toj kategoriji traju dvije minute, a Matija nam se pohvalio da je bio odličan u studenom u Zagrebu, u ožujku u Gornjem Knegincu, a ponosan je najviše na osvojeni Kup Hrvatske u Varaždinu. Usto, veli, sada postiže i bolje rezultate u školi.

UPOZNAJEMO SVOJU DOMOVINU DA BISMO JU VIŠE VOLJELI

Krešimirov grad bio je odredište izleta 7.a i 7.b

Pijetao susjede Micike na govijestio je putovanje za pamćenje: razgledanje slavova Krke i Šibenika

Piše:
Nika Matković, 7.a

Rano je jutro, pola pet. Pijetao susjede Micike s druge obale Zlatarsčice svojim prodornim kukurikanjem pozdravlja zoru i zove na ustajanje. Dok nebo još pokriva jutarnja tmina, iza Vargova brijeza naziru se prvi tračci sunčeve svjetlosti. Budi se novi dan – dan rezerviran za izlet nas sedmaša u prekrasnu Dalmaciju. I ovaj je put to petak, pa sutradan nećemo morati u školu. Još jedan razlog više za dobro raspoloženje tijekom puta. Stavljam pun ruksak na leđa i, nakon pozdrava s mamom i mojim psićem, hitam prema školi. Pred ulazom u

školu dečki već stoje uokrug i žustro raspravljaju – o čemu drugom, nego o nogometu i automobilima. Ah, ti muški posli! Za tili časak dolazi autobus kojim ćemo put juga Hrvatske.

Uskoci, urota...

Svoje ruksake i putne torbe, već po ustaljenu običaju, stavljamo u prtljažnik autobusa kako bismo izbjegli neželjene posljedice ranojutarnjega konzumiranja trajnih i polutrajnih salama i kobasicu. Naš prijatelj Luka voli najviše one domaće pa je i ovaj put, hvali se, ponio četiri para najboljih kobasicu svo-

jega djeda Bajsa. Vozimo se brzom cestom dolinom rijeke Krapine nad kojom se, poput bijela tila, uzdiže jutarnja sumaglica. Na autocesti prema Karlovcu, prolazeći pokraj Jastrebarskoga, naša vodičica počinje priču o uskocima i povijesti njihova naseljavanja u Žumberačko gorje. Nakon što smo na odmorištu uz autocestu utažili glad i žđ, nastavljamo put prema Karlovcu, gradu na četirima rijekama. Naš drugi vozač dodaje da koncem kolovoza, u slavu piva, kroza nj poteče i peta rijeka, rijeka piva. Sat povijesti vodičica nastavlja pričom o starome gradu No-

vigradu na Dobri, zidine kojega možemo vidjeti s lijeve strane autoceste. Riječ je o utvrdi koja je nekoliko stoljeća bila u posjedu krčkih knezova Frankopana i u kojoj se, između ostaloga, dogovarala Zrinsko-frankopanska urota. Nakon okrjepe i kraćeg odmora na sljedećem odmorištu, nastavljamo put Dalmatiniom kroz Liku. Pogled nam zaokupljuje prekrasni vrhovi Velebita, naše najduže planine koja, poput golema zida, dijeli jadransku obalu od ličke visoravni. Ono što je u narodnoj tradiciji Grcima Olimp, naglašava vodičica, to je nama Hrvatima Velebit – prirodni nacionalni simbol.

Netko se i uspuhao

Nakon otprilike dva sata ugodne vožnje stižemo u Skradin. U tamošnjoj lučici ukrcavamo se na gornju palubu turističkog broda koji će nas odvesti do Skradinskog buka, najpoznatijeg slapa na rijeci Krki. Već nam prvi prizori tijekom 15-minutne plovidbe daju naslutiti kakve nas prirodne ljepote očekuju u ovome nacionalnom parku. Po dolasku u nj vodičica nas upoznaje s najvažnijim činjenicama vezanim uz naš sedmi po redu nacionalni park. Potom samostalno razgledamo prelijepi Skradinski buk, kupujemo suvenire i fotografiramo se. Neopisivu ljepotu i snagu slapova nije moguće dočarati riječima. Mir i spokoj koji koji pružaju ne mogu se usporediti ni s čim drugim. Nakon toga kamenitim se stubama penjemo do obližnjega etnosela. Naš se razrednik Marijan uspuhao, pa mu je potrebna kratka stanka. Već je duže, veli, izvan prave forme. U etnoselu prikazani su stari obrti toga podneblja i mlinice. Ostajemo zapanjeni činjenicom da se snagom vode, u ovom slučaju za proizvodnju električne energije, koristi i hidrocentrala Jaruga koja se nalazi neposredno uza Skradinski buk. To je,

Već su prvi prizori s gornje palube turističkoga broda učenicima dali naslutiti prirodnu ljepotu Nacionalnoga parka Krke

**Neopisiva snaga slapova
kao da daje snagu za
nastavak razgledanja**

NP Krka je

7.

**po redu nacionalni
park u RH**

Šibenik, osnovan u

11.

**st., najstariji je naš
samorodni grad**

naime, druga najstarija hidrocentrala u svijetu, a prva u Europi. Razmišljajući o tome kako se dobiva električna struja, naši prijatelji Marko i Matija pomno razgledaju ostatke stare vodne turbine. Nakon ručka u obližnjem restoranu krećemo u Šibenik, najstariji samorodni hrvatski grad. To znači da je to prvi grad koji su osnovali Hrvati, i to u 11. stoljeću, pojašnjava vodičica. U ugodnoj šetnji uličicama gradske jezgre saznajemo mnogo toga o povijesti i kulturi Kresimirova grada. Poznato je da su u Šibeniku rođeni mnogi naši znanstvenici, književnici, pjevači i sportaši. Naša šibenska priča završava pred katedralom sv. Jakova koja spada među najznačajnije spomenike ne samo hrvatske nego i svjetske kulturne baštine. Građena je više od stotinu godina, a posebna je po mnogočemu. U cijelosti sagrađena je od kamena, i to bez korištenja ikakva vezivnog materijala. Zvono s jedne od šibenskih crkava tuče šestu uru. Zlatnocrvenasta sunčeva kugla na horizontu polako uranja u Jadransko more. Vrijeme je za povratak kući.

Područne škole Donja Batina i Martinščina na zajedničkom izletu

Zračna luka, Zoološki vrt i Bundek bila su naša odredišta ovogodišnjeg izleta u metropolu

Konačno smo dočekali taj izlet. O tome kakvo će biti vrijeme, nismo se nimalo brinuli jer kad mi idemo na izlet, vrijeme je savršeno. Jedini problem bio je tko će sjediti na "peterozicu" — četvrtići iz Donje Batine ili iz Martinščine. Srećom, učiteljice Ana Marija i Ljiljana riješile su i taj problem — do Zagreba i ZOO-a Donja Batina, a do Bundeka i natrag doma Martinščina.

Panika u očima

Da smo u autobusu pristojni, ne moramo naglašavati. Uzbuđenje u autobusu naraslo je kad smo u blizini vidjeli zrakoplov koji polijeće — znak da je naše prvo odredište blizu. Ušli smo u golemu

zgradu zračne luke. Panika u očima svih nas (pa i u očima teta kuharica) vidjela se prilikom prolaska kroz detektor. Srećom, svi smo bez ikakvih problema i to prošli.

Od klupe do klupe

Zanimljivo nam je bilo gledati i polijetanje zrakoplova. Sljedeće odredište bio je Maksimir. Tu je uslijedilo carstvo životinja: lavovi, medvjedi, majmuni, crvene ptice (nitko nije zapamtilo kako se zovu), zebre, zmije... Jurili smo da stignemo vidjeti hranjenje morskog lava koje je u određeno vrijeme. Ne može sve biti savršeno — taj dan hranjenje je odgođeno za dva sata. Nastavili smo laganim tempom. Naša teta kuharica iskoristila je svaku

klupu za odmor. Dario nije trebalo mnogo da joj se priključi tako da je njihov obilazak ZOO-a bio "od klupe do klupe". Jedva smo dočekali ručak i na čuđenje naših učiteljica svi smo pojeli sve i definitivno zasluzili sladoled. Slijedio je put do Bundeka. Dječje igralište koje smo ugledali bilo je "vauuuu"! Vrtuljci, penjalice, ljljačke, tobogani.... Užitak! Vrijeme i mjesto kao stvoreni samo za nas. No, došao je i kraj našem izletu. Krenuli smo žedni u autobus, bez vode u torbama. Srećom, stričeku štoferu nije bio problem stati kraj prve prodavaonice, a ni učiteljici Ljiljani kupiti 30 boca vode. Tek tada smo zadovoljni, presretni i malo umorni krenuli našim kućama.

Pišu:
David Biškup,
Marko Grzelja i
Dorotea Miković,
4. r., PŠ Martinščina

Blagdanska čarolija

U prosincu su televizijski programi i portalni bili puni Božićne priče obitelji Salaj iz sela Grabovnica kraj Čazme. Čarolija lampica koje svijetle u različitim bojama. Uistinu je na slikama izgledalo bajkovito. I onda, baš na Božić, mama i tata rekli su da idemo i mi vidjeti to. Krenuli smo poslije ručka i za manje od dva sata stigli na imanje obitelji Salaj. Mama, tata, mali brat Mihael i ja. Isplatio se doći i vidjeti tu ljepotu koju je čovjek napravio. Ovogodišnja Božićna priča obitelji Salaj – održana petnaesti put zaredom, a otvorena 2. prosinca – imala je dva milijuna lampica. Ta jedinstvena čarolija svjetla uvela me u svijet mašteta i duh Božića kao da je ušao u mene. Čuo

Božićna priča Salajevih imala je dva milijuna lampica kojima je bilo okičeno njihovo imanje kraj Čazme

sam tamo da su krenuli 2002. s nekoliko tisuća lampica, a sada su na 60.000 četvornih metara bile ukrašene drvene kućice, biljke, mostići... Ali ne samo to. Mnoge lampice raspoređene su tako da tvore određene oblike, pa se mogu vidjeti anđeli, selo Štrumpfova, snjegovići, naravno i božićne jaslice...

Autom se može doći do samog imanja, a onda pješice lagano možete nekoliko sati uživati u šetnji u tom blještavilu boja, ali i u božićnim melodijama jer neke lampice ugođene su tako da – kao uostalom i one na božićnim drvcima u našim domovima – sviraju!

Uživali smo u vatrometu i vratili smo se doma poslije 22 sata. Očito mi je bilo jako lijepo i sve me se to dojmilo. Sav uzbudjen i pun adrenalina dugo nisam poslije mogao zaspati. Vrijedi posjetiti tu Božićnu čaroliju.

Piše: Matija Bingula, 7.a

U POSJETU PARTNER-ŠKOLI U PROJEKTU BRANJE NE POZNA MEJA

Čitajući, stigli smo do Slovenije, u Preserje, u svijet bajki i igara

Piše:
Martin Kljak, 4.a

Krećemo. Spremali smo se cijelu godinu za naše prijatelje iz slovenskog mjesa neobična naziva (Preserje) koje ćemo danas upoznati. Čitali smo najljepšu slovensku bajku, Zvjezdicu pospanku, i pripremili smo za slovenske učenike kratak igrokaz. Zapravo i nije baš kratak. Ima uvodni dio, kulisu ukrašenu zvjezdicama jer je glavni lik zvjezdica pospanka. Zvjezdica koja je zaspala pa se sve na Zemlji, rekli bismo, "pošemerilo". Ne mislim vam sada pričati cijeli sadržaj. Zaista se isplati pročitati ju. Kao i svaka bajka, tako i Zvjezdica pospanka ima svoju poruku, a ona glasi: budi uvijek dobar!

No, da se vratim u naš školski kombi kojim putujemo od Zlatara. Moji razredni prijatelji Mihail Mijatović, Vida Srebačić i ja, naša učiteljica Ankica Krajnik, osmaši Vilim Kobeščak, Fran Petrić i Lidija Kadoić – oni su iz Novinarske skupine i njihov je zadatak predstavljanje naše škole – te naš domar i vozač Ivan Šaško. Strah me da ću pogriješiti jer imam zahtjevnu ulogu. Svi me smiruju.

Meja, kosilo...

U Pregradi se zaustavljamo jer nam se pridružuje naš knjižničar Denis Vincek koji živi u tom gradu. Knjižničarev prijedlog da idemo na mali prijelaz Hum na Sutli – Rogatec pokazao se izvrsnim jer nismo čekali ni minutu na prelazak "meje". Tako Slovenci kažu za granicu. Tako se zove i naš projekt: Branje ne pozna meja, odnosno Čitanje ne poznaće granice.

Doček za pet. Doručak za pet. A škola – prekrasna. Kao iz bajke. Divno su nas primili, a mi smo se lijepo predstavili s našim programom. Svi su me hvalili, a ja sam napokon odahnuo. Onda ručak. Za

Učenici iz Zlatara čitali su slovensku bajku Zvjezdicu pospanku, posjetili vršnjake u susjednoj državi, sklopili nova prijateljstva i tako pokazali da – granica nema

Učenici iz Zlatara brzo su se sprijateljili s učenicima iz Preserja jer — igra ne poznaje igranice

deset. Slovenci vele za ručak "kosilo". Zapamto sam tu riječ. Sprijateljili smo se s učenicima 6.b koji će nama dogodine doći u uvratni posjet.

Vučji potok, a bez vukova

Na kraju je uslijedilo veliko iznenađenje. Slušali smo od učenika koji su prije dvije godine bili u Preserju o tamošnjem Dino-parku i sve smo to prije puta izguglali. Taj je Dino-park zapravo veliki arboretum. Pravo mu je ime Vučji potok (potok sam vidio, ali vukove ne!). Na internetu sam pronašao da se prostire na 80 hektara i da u njemu raste 2500 biljnih vrsta. Spomenuo sam iznenađenje. Nakon što smo vidjeli izložbu umjetnih kitova u prirodnoj veličini, po nas je došao vlakić. Ne znam koliko je to 80 hektara – to ćemo valjda učiti u višim razredima – ali vozili smo se parkom pola sata.

Putujući tim vlakom stigli smo u svijet bajki. Dvorci, poznati junaci... Sve smo ih prepoznali. Crvenkapica, Vuk i sedam kozlića, Tri praščića, Pinokio, Trnoružica, Pepeljuga. Naravno, uz njih su slovenska imena, ali mi smo čitači. Čitamo s ljubavlju. Pa zato smo se i našli u projektu

Odmor uz poznate junake iz bajki

čitanja. Stoga smo te junake iz bajki lako i brzo prepoznali. Tu smo napravili mnogo fotografija. Mobilni su nam se ugrijali od fotografiranja.

Rastanak sa Slovencima uz obećanje da se vidimo dogodine i ulazak u kombi. Unutra valjda plus 100. Knjižničara De-

nisa ostavili smo u Pregradi i tamo malo protegnuli noge. Meni je taj kraj poznat jer u blizini živi moja baka. Već je bilo kasno da svratimo i do nje. Tako, za manje od sata, vratili smo se doma. Iz svijeta bajki i igara u svijet stvarnosti. Jer, sutradan je trebalo opet u školu.

UZ HRVATSKI OLIMPIJSKI DAN

Bijela majica je zastava prijateljstva

Olimpijske igre potječu iz Stare Grčke. Moderne su ustanovljene 1896., a hrvatski stijeg prvi se put zavijorio na Olimpijskim igrama 1992. godine

Svake godine, nekoliko dana nakon početka nastave, po razredima ide oglasna knjiga i naši nam učitelji čitaju kako sutradan trebamo u školu doći odjeveni u bijele majice. Tako je bilo i ove školske godine. Došli smo 10. rujna odjeveni u bijelo jer se na taj datum obilježava Hrvatski olimpijski dan. Prijašnjih smo godina hodali gradom i na školskom igralištu su na kraju predsjednici razreda u zrak puštali balone. Ove godine okupili smo se svi na igralištu. Hodnja po Zlataru nije bilo jer prognoza baš i nije bila obećavajuća. Kiše na sreću nije bilo, a dok nam je učitelj tje-

lesnog Stjepan Škrlec pričao o tome zašto smo svi zapravo uopće u bijelom i što je to olimpizam, pojавilo se sunce.

Olimpijski krugovi

– Uglavnom, 10. rujna odabran je jer je toga dana 1991. u neovisnoj Republici Hrvatskoj utemeljen Hrvatski olimpijski odbor. Hrvatskim olimpijskim danom žele se promicati važnost bavljenja sportskom aktivnošću, olimpijska načela izvrsnosti u svakom području, razumije-

vanje, mir i solidarnost među ljudima kao sastavnice olimpijskog djelovanja – ispričao je profesor. Tu smo se našli i mi, škola odnosno učenici i svi zaposlenici škole, a ona vidljiva poveznica takve tradicionalne manifestacije proslave olimpizma je bijela majica: zastava prijateljstva. To nije slučajno jer bijela podloga olimpijske zastave na kojoj je ucrtano pet krugova danas je općeprihvaćen olimpijski simbol univerzalnog fair-playa, prijateljstva i mira. Shvatio sam da nije slučajno bilo ni ono naše puštanje šarenih balona prijašnjih godina. Shvatio sam da su baloni predstavljali olimpij-

Piše: Dorijan Hanžek, 7.b

Davne

776.

prije Krista održane su prve Olimpijske igre

OI u povijesti

3

puta nisu održane, zbog Prvoga i Drugog svjetskog rata

Čak

28

olimpijskih medalja osvojio je plivač Michael Phelps

Hrvatska je

1992.

prvi put nastupila na Olimpijskim igrama (Albertville)

ske krugove različitih boja. Uglavnom, pet isprepletenih krugova (plavi, crni, crveni, žuti i zeleni krug) predstavlja jedinstvo pet kontinenata i univerzalnost olimpizma.

Natjecali se goli

Povijest Olimpijskih igara datira još iz Stare Grčke. Zapravo, odmah valja razjasniti pojmove olimpijada i Olimpijske igre. To nije isto. Igre se održavaju svake četiri godine, a olimpijada je četverogodišnje razdoblje između početka jednih i početka sljedećih igara. Postoji vjerodstojan zapis koji kaže da su prve Olimpijske igre održane 776. godine prije Krista u Olimpiji u antičkoj Grčkoj. Zanimljivo je da su se mogli natjecati samo muškarci, i to goli! Priča veli da su nekom dugoprugašu jednom spale hlačice, ostali su to prihvatali i od tih su igara svi sportaši bili goli. Nakon 12 stoljeća natjecanja, rimske car Teodozije ukinuo je 393. godine Olimpijske igre.

Francuski povjesničar barun Pierre de Coubertin osmislio je suvremene Olimpijske igre i 1894. u Parizu osnovao Međunarodni olimpijski odbor. Zanimljivi su razlozi kojima se vodio. Francuzi su tada izgubili u jednom ratu zato što su, pronašao je barun, bili fizički nepripremljeni pa je želio to promijeniti. Ne manje važno, pače možda čak i suprotno, jest to što je u Coubertinu istodobno zaživjela želja o zajedništvu među narodima, želja o natjecanju svjetske mladosti na športskom, a ne na bojnom polju. Prve moderne igre održane su 1896. u Ateni i

otad se održavaju svake četiri godine. Ženama je sudjelovanje dopušteno već 1900. u Parizu. Prve Zimske olimpijske igre održane su 1924. u Chamonixu u Francuskoj, a danas se ljetne i zimske olimpijske igre naizmjence održavaju svake druge godine.

Inače, čuveno olimpijsko geslo "Citius, altius, fortius" (brže, više, jače) moto je

Olimpijskih igara, a prvi ga je izrekao prilikom osnivanja školskog športskog društva u školi u kojoj je bio ravnatelj prijatelj baruna de Coubertina, dominikanac Henry Martin Didon.

Postoji i "utješno geslo": važno je sudjelovati, a ne pobijediti. I ono se nekad, netočno, pripisuje barunu de Coubertinu, a izrekao ga je

također čovjek iz crkve – u propovijedi na misi za sudio-nike Olimpijskih igara u Londonu 1908. godine. Bio je to biskup Ethelbert Talbot.

A prve medalje za Hrvatsku? S Ljetnih olimpijskih igara iz Barcelone košarkaši donose 1992. srebro, a Goran Ivanišević broncu te još jednu broncu u paru s Goranom Prpićem. Naravno, u tenisu.

www.janica.hr

JANICA KOSTELIĆ, NAŠA NAJTROFEJNIJA OLIMPIJKA: Športom do zdravijeg života

U jurnjavi za rezultatima i odličjima danas se često zaboravljuju glavna bit športa i sve dobrobiti koje nam bavljenje športom donosi, a njih je mnogo. I vjerujte, vrijede više od svih pobjeda. Baveći se športom stječemo mnogo dobrih navika koje ćemo, ako i ne ostanemo cijeli život u športu, moći primijeniti na mnoge segmente života. Šport nas potiče na druženje, razvijanje tolerancnosti i fair-play; izgrađujemo karakter i bolje upoznajemo sebe, a uspomene i prijateljstva koja steknemo prate nas kroz cijeli život. No, možda najvažnije jest ono što

šport čini za naše zdravlje. Svaka fizička aktivnost pridonosi našem općem stanju, svaki korak je korak bliže zdravijem životu i to je njegova najvažnija uloga. Šport je kultura tijela i ne zove se vaš predmet u školi bez razloga Tjelesna i zdravstvena kultura. I zato, njegujte tu kulturu jer "nije važno pobijediti, važno je sudjelovati", a ja ću i nadodati – svako vaše sudjelovanje u športu zapravo je vaša najveća pobjeda! – izjavila je za Zlatarske Iskrice Janica Kostelić, najtrofejnija hrvatska olimpijka sa šest medalja, koja je sada državna tajnica za šport.

Autor teksta s Juricom Bizjakom i njegovim Renaultom 4 koji izgleda kao da je danas izšao iz tvornice. Od originala razlikuje se po dodatnoj osovini i zato većem prtljažniku

Često čovjeku dođe na pamet neka ideja u trenutku kada se najmanje nuda i kada najmanje o nečemu misli. Tako se dogodilo i Zlatarsčaninu Jurici Bizjaku (67), koji je kao privatni poduzetnik bio proputovao cijeli svijet. U životu je dotad imao, kaže, više od 40 automobila i onda je jednoga dana ugledao veliku limuzinu s 12 kotača koju uglavnom unajmili su samo mladenci za svadbu. Odmah nakon njega cestom je prošao Renault 4 i Bizjak je kroz glavu sjevnuša ideja kako je to divna platforma na kojoj se može napraviti mnogo preinaka.

Sve po zakonu

U mislima mu je bila slika automobila s tri osovine, odnosno šest kotača. Znao je da njegov veliki priatelj Mladen Krušelj u dvořištu ima stari Renault 4 koji tamo стоји već neko vrijeme. Upitao je Krušlja bi li mu ga prodao, no ovaj mu ga je darovao kada je čuo što Bizjak kani napraviti. Da sve bude i po zakonu, napravljen je i prijenos jer je zlatarski Profesor Baltazar htio vozilo, kada ga preinaci po svojim idejama, registrirati i njime se voziti. Prona-

Renault 4 imao je nekoliko sličovitih nadimaka. U Hrvatskoj su ga zvali mali div i četvorka, a u Zagorju se za njega govorilo i gojzerica (zbog oblika) te šerajzlin (zbog neobičnog mjenjača što se izvlači, a podsjeća na žarač).

šao je još dvije četvorke: od najbolje je uzeo postolje, s drugih uezao najbolje dijelove i restaurirao ih, a ono što je trebalo dokupiti – uezao je originalno, Renaultovo.

Tijekom gotovo tri godine rada na automobilu utrošio je 1000 radnih sati. Auto je sklopljen s tri osovine na podnožju i ukupno šest kotača i time je postao jedinstveni Renault 4 na svijetu. Bizjak je otisao i u autolimariju Žabek jer

novac može se kupiti novi Mercedes. Odbio sam ga i rekao da ovaj Renault 4 nije za prodaju. Ja sam to radio iz gušta. Moje je geslo: pomogni svakomu kao da ćeš ga sutra trebati, a Boga moli da se to nikad ne dogodi. Isto tako: nemoj biti škrt i dijeli savjete i neprijatelju i prijatelju. Neprijatelj tako i tako neće savjet znati iskoristiti, a prijatelj ti

sve treba proći i ovlaštene majstore radi dobivanja atesta tako da s tehničkim nije bilo problema.

– Auto, kad sam ga dovršio, izgledao je kao da je netom izšao iz tvornice. Tako izgleda i dandanas jer o njemu se brinem svaki dan. Pitaju me često koliko sam novca uložio. Mnogo! Ali to se ne pita. Pitao me jedanput neki čovjek na cesti bih li mu ga prodao. Nudio je čak 40.000 eura! Znate, za taj

jednoga dana može spočitati to što mu nisi pomogao. Nisam nikad bio ni škrt ni ljubomoran iako kažu da je žuta boja znak ljubomore – kaže uza smijeh Bizjak.

Žutu boju svoje četvorke objašnjava time da mu je to omiljena boja i dodaje kako je riječ o originalnoj Renaultovoj boji u kojoj danas dolazi Twingo. A baš Twingo je nasljednik Renaulta 4 koji se proizvodio, stoji na Renaultovim

ZLATARSKI PROFESOR BALTAZAR

Od tri Renaulta 4 za tri godine napravio jedan s 3 osovine i 6 kotača!

mrežnim stranicama, od 1961. do 1992. godine. Bio je to prvi automobil na prednji pogon te francuske tvrtke i tijekom tri desetljeća proizvedeno ih je više od osam milijuna. Od originalnih dijelova koji su stizali iz Francuske slagao se i u Sloveniji u IMV-u (Industrija motornih vozila), poslije nazvanom Revoz (prema Renault vozila), koji je od 1989. bio u Renaultovom vlasništvu. Zapravo, iako je služ-

beno proizvodnja zaključena 1992., Renault 4 proizvodio se još u malim količinama u Maroku i Sloveniji, tako da je posljednji primjerak s trake sišao upravo u Novom Mestu. Posljednje proizvedene četvorke imale su motor od 1108 kubika i razvijale samo 34 konjske snage, što je bilo dovoljno da postignu maksimalnu brzinu 125 km/h.

– Točno takav model je i moj žuti Renault 4. I stvar-

no, isprobali smo i ide gotovo 130 na sat. Ali, maksimalna brzina nije važna. To vam je kao kad imate lijepu djevojku. Nećeš trčati s njom kroz grad; šetat ćete Zlatarom lagano, da vas svi vide. Tako i ja ne ganjam četvorku koliko ide, nego uživam u vožnji i pritom vidim da žuti mali div na šest kotača pljeni pozornost Zlatarčana, Zagrepčana ili kamo god njime dođem – rekao je Bizjak.

Piše:
Hrvoje Piljak, 8.a

Jurici Bizjaku trebalo je za izradu malog diva, koji svojom pojavom pljeni pozornost, 1000 radnih sati. Njegov žuti Renault 4 nije na prodaju iako je imao ponudu od čak 40.000 eura za njega. Kaže da je sve radio "iz gušta"

ev ak ua ci ja

Evakuacija znači udaljavanje stanovništva s područja koje se nalazi pred opasnošću od neke elementarne nepogode. Zanimalo me značenje te riječi u vrijeme pojave čestih potresa u našem susjedstvu, u Italiji. Sada mi je postalo jasno zašto nas profesor njemačkog polagano i disciplinirano uči kako napustiti školsku zgradu u slučaju potresa, požara ili neke takve slične opasnosti. Slušao sam u TV emisijama o strašnoj tsunami koji je odnio život velikom broju ljudi. Činilo mi se to dalekim i bezopasnim za mene, za nas ovdje. Međutim, kada u vijestima kažu da se Zagreb tresao, sve mi je to bliže i opasnost vreba, a da ni seizmolozi ne mogu ocijeniti kada, gdje, zašto i koliko.

“Je li to ono...”

Što je vježba evakuacije za moje prijatelje? Miško iz drugog razreda samo je širom otvorio oči kada sam ga pitao zna li što je to evakuacija. Kada sam mu objasnio, sjetio se kako su u tišini napustili učionicu i izšli iz škole. Na čelu kolone bio je njemu nepoznati učitelj.

Kaže, svi su ga slušali. Mario iz trećeg razreda duboko se zamislio. Bio sam uvjeren da će suvistrogo odgovoriti, a ono – ništa. Bio sam uvjeren da će ipak treća Hrvoje znati odgovor, ali sam se opet prevario. Josip iz četvrtog razreda odgovorio je na moje pitanje protupitanjem: “Je li to ono kad smo svi morali izići iz

Je li evakuacija za moje prijatelje samo jedna zgodna šetnja, izostanak sa sata, recimo Fizike, Kemije, ili pomalo, kao i ja, shvaćaju kako evakuacija život znači?

školske zgrade?” Kao da mi je kamen pao sa srca. Znači, akcija ipak nije bila uzaludna. Josip nije mogao objasniti zašto se to organiziralo, ali je znao da je to odgovor na moje pitanje. S mojim prijateljima od petog do osmog razreda ipak je sve bilo drukčije. Upravo kada

ŠKOLSKO ZVONO ZAZVONI I KAD MU SE NE NADAMO

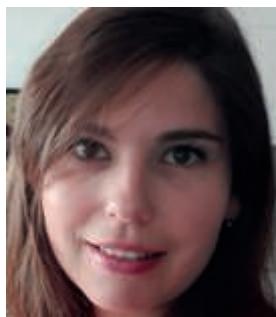
sam se htio ostaviti istraživanja, sve je postalo jasnije. Mnogo jasnije.

Osmaš je znao

Zašto vježbamo napuštanje školske zgrade, kako se moramo ponašati, kamo treba otici, koliko se izvan školske zgrade treba zadržati – padali su odgovori, uz poneku šalu, naravno na račun Fizike, ali i ostalih predmeta, a i komentari. Veselilo me što je najrazgovorljiviji bio moj prijatelj Marko. On je osmaš pa nije ni čudo da razumije u čemu je problem. Ali, ipak, iz svega se može izvući poruka. I pouka. O evakuaciji još mnogo treba razgovarati u razredima. Pa neka bude i upadica o tome da je šetnja super, odlazak s nastave odlična stvar. Razrednici trebaju upozoriti na to što se sve može dogoditi ako se ne pridržavamo pravila evakuacije. Ona nam stvarno može život značiti.

Piše:
Vilim
Kobeščak, 8.a

Gledao sam na TV-u o tsunamiju koji je odnio život velikom broju ljudi. Činilo mi se to dalekim i bezopasnim. Onda sam u vijestima čuo o potresu u Zagrebu. Valja znati kako postupiti i u takvim situacijama

**Anita Juračić-Perhoč,
povjerenica
zaštite na ra-
du u našoj
školi:
Kako postu-
piti u slučaju
iznenadne
evakuacije**

Školsko zvono u neprekidnom trajanju od 20 sekunda znak je za početak evakuacije. Učenici trebaju slušati upute učitelja i uz njihovu pratnju – u redu i ne trčeći – ići prema najbližem izlazu iz školske zgrade, a to ovisi o mjestu gdje se zateknu u trenutku proglašenja evakuacije. Učenici i dječatnici iz učionica njemačkog, glazbenog, matematike, informatike te zbornice i ureda spuštaju se glavnim stubama i izlaze na glavni izlaz. Iz učionica 5 i 6 izlazi se glavnim stubama na izlaz kraj kuhinje. Iz učionica broj 7, 8 i 9 izlazi se sporednim stubama na izlaz u hodniku dvorane. Iz tehničkog, kemije/fizike, kuhinje i školske knjižnice izlazi se na izlaz kraj kuhinje. Iz likovnog te učionica prve, drugog i trećeg razreda izlazi se u hodniku razredne nastave. Učenici i učitelji iz učionice četvrtog razreda te iz dvorane izlaze na vrata hodnika u sportsku dvoranu. Znak za kraj opasnosti je zvono u neprekidnom trajanju od 60 sekunda.

NAUČIMO KAKO PRUŽITI PRVU POMOĆ

Mobilizacija koljena trokutastom maramom kod mehaničke ozljede

Mi, članovi Pomlatka Crvenoga križa Osnovne škole Ante Kovačića Zlatar, s našom voditeljicom Ivanom Zrinščak prikazat ćemo vam kako imobilizirati koljeno kod ozljede. Učvršćivanje pomoću trokutaste marame, odnosno primjena u ovu svrhu vrlo je jednostavna i učinkovita kod ozljeda uzrokovanih mehaničkom silom.

“U kravatu”

Uzimamo maramu raširenu ili složenu “u kravatu”, a mo-

žemo ju primijeniti na svim dijelovima tijela. Kod učvršćivanja koljena trokutasta marama koristi se raširena.

Smanjiti krvarenje

Načela pomoći kod ozljeda: pri obradi rana treba nositi rukavice; ozlijedeni, prema općem stanju, treba sjediti ili ležati kako bi se omogućio stalni nadzor i kako bi se smanjila opasnost nastajanja šoka zbog krvarenja ili bola; svaku ranu zbog opasnosti od dodatne infekcije treba sterilno pokriti u stanju u

kakvu je pronađena. Svako takvo pokrivanje sastoje se od sterilnog pokrova i njegova učvršćivanja.

Nije toliko važno kako to pokrivanje izgleda, nego da se učinkovito smanje krvarenje, infekcija i bol. Dođite i vidite kako mi to radimo na našim druženjima Pomlatka Crvenoga križa!

Znanje i vještine koje tu možete stići neće vam biti naočmet. I na kraju, ali nikako manje važno, ne zaboravite brojeve 112 i 194!

ADVENT

I

PRAVOPIS

slavimo Božić, ali pišemo
božićne čestitke, idemo na
božićni sajam, dolaze božićni
blagdani, a tko ima sreću,
dobit će božićnicu

advent ili došašće pišu
se malim početnim
slovom jer je to
razdoblje (a ne blagdan
ni praznik)

napišemo li Sretna Nova
godina, zaželjeli smo nekomu
sretan samo 1. siječnja;
ispravno je napisati Sretna
nova godina

u našu je školu 6. prosinca, na
Svetog Nikolu, došao
sv. Nikola i nadario djecu (ne
kaže se: ~~darovao~~ djecu); mise
se slave u crkvi sv. Nikole

Plakat izradile:
Monika Haban, 8.a
Lidija Kadoić, 8.a

ŠTO SVE TREBA ZNATI NAVIJAČ KOJI ODLAZI NA SKIJAŠKU UTRKU

Zbog dugog stajanja na hladnom najvažnije je toplo se odjenuti

Iako Snježna kraljica počinje tek u poslijepodnevnim satima, put prema Sljemenu počinje već rano prijepodne. Ako krećete iz Zlatara automobilom, tada su vam Stubičke Toplice prva stanica. Ondje se svi gledatelji za skijaško natjecanje ukrcavaju u autobuse ili kombije koji ih voze do apartmanske kuće Snježna kraljica na Sljemenu. Nakon vožnje slijedi još otprilike 30 minuta pješačenja kroz šumu da bi se stiglo do skijališta.

Najlakši način da nabavite ulaznice za utrku je da ih dobijete od skijaškoga kluba. Ili ih možete dobiti u nekoj nadgradnoj igri. Ali ne brinite se! Ulaznice nisu skupe, stoje od 50 do 100 kuna.

Ako imate jako dobre skijaške prijatelje, onda možete završiti i u VIP loži s gradonačelnikom Zagreba Bandićem i premijerom Hrvatske Plenkovićem. Ako ste u VIP zoni, onda ne pješačite, nego vas od Bistre voze osobni automobili do šatora postavljenih tik uza stazu. Tijekom utrke sjedite na tribini u probranom društvu, zamotani u tople dekice. Između dviju utrka možete se utopliti u šatorima koji su toliko luksuzni da su u njima kristalni lusteri, posude, stolovi i stolci, hrana iz najboljih restorana i sve to zabadava. Na kraju utrke možete se u VIP zoni čak i slikati s pobjednicima, upoznati ih te se družiti s kremom svjetskog skijanja.

Glavu čuva topla kapa

Na Sljemenu je hladno, tako da se morate odjenuti toplo i slojevito. Na obvezno skijaško donje rublje (potkošulja s dugim rukavima i duge gaće), dalje se odijevaju majica s kratkim ili dugim rukavima, skijaške hlače od nepromočiva platna i isto takva skijaška jakna. Na noge najbolje je staviti tople čarape i nepromočive cipele.

Uz cipele glavu čuva i topla kapa, a ruke rukavice. Obavezan rezvizit je i

**Piše (i na fotografiji):
Tomo Valjak,
5.a**

ruksak u kojem se nose rezervne čarape, termosica s toplim čajem, nekoliko sendviča i čokolada. Na stazi se provode sati i treba biti spreman na sve. Iako se između dviju utrka zabadava dijele sendviči, čaj i sok, redovi su toliki da je lakše pojesti nešto iz vlastita rukšaka, nego čekati. Da bi se skratilo vrijeme, između dviju utrka na Sljemenu održavaju se i koncerti.

I do 20.000 gledatelja

Najljepše je na Snježnoj kraljici kad krene utrka i publika počne navijati. Navija se za sve skijašice, a najjače za Hrvatice. Ta se utrka održava na Sljemenu od 2005. u čast naše najbolje skijašice Janice Kostelić. Skija se na Crvenom spustu. Start je na 985 metara nadmorske visine, a cilj na 785 metara. Utrka je dobila ime po tome što pobjednica dobiva ručno izrađenu kristalnu krunu na kojoj se ugravira njezinimime; dobiva i plašt te sjeda na prijestolje. Na utrci se zna okupiti od 15 do 20 tisuća gledatelja. Lijepo je biti dio takva mnoštva.

Još nijedna Hrvatica nije postala Snježnom kraljicom. Najbliže tomu bile su Janica Kostelić 2006., kada je završila utrku na trećem mjestu, i Ana Jelušić, koja je 2007. bila druga. Austrijanka Marlies Schild pobijedila je četiri puta!

Utrka nije održana dvaput: 2014. i 2016. godine zbog nedostatka snijega. Od 2008. održava se na Sljemenu i muška utrka u slalomu. Ivica Kostelić osvojio je triput drugo mjesto, a najviše uspjeha imao je Austrijanac Marcel Hirscher, pobijedivši triput zaredom.

Put kući sličan je dolasku. Ali, sada se najprije pješači, zatim vozi autobusom pa dalje automobilom kući. Ako dogodine namjeravate posjetiti Snježnu kraljicu, imajte u vidu ove upute i znate kako se treba pripremiti i što vas očekuje.

BOGIJEVI SPRETNI PRSTI

Ukrasni kišobrani

Uz dobru volju i ne previše materijala vrijedne ruke učenika u školskoj knjižnici izrađuju različite predmete

Osim učenja medijske i informacijske pismenosti te poticanja čitanja, u školskoj knjižnici učenici se bave brojnim kreativnim aktivnostima. Fotografija jednog ukrasnoga kišobrana u grupi Knjižničari na Facebooku potaknula je nas, članove Novinarske skupine i Malih knjižničara u Osnovnoj školi Ante Kovačića u Zlataru, da sami pokušamo izraditi takvo što. Koristili smo se različitim izvorima informacija kako bismo pronašli konkretnе upute, no jedina stranica na kojoj je izrada takvih kišobrančića bila opisana — bila je na japanskom.

Prvi je bio crveni

Stoga sam prije radionice odlučio napraviti jedan kišobran kako bi se točno vidjelo što je potrebno za izradu i kako bi se izradila procjena koliko ćega treba prirediti da se izradi desetak kišobrana. Za prvi kišobran odlučio sam da bude u crvenoj boji, a od pribora trebali su mi šestar, ravnalo, obostrano ljepljiva traka, škare i tri A4 papira

Piše: Karlo Bogi, 8.b

crvene boje. Školski kućni majstor pripremio je bakrenu žicu promjera dva milimetra i kombinirana klješta. Za izradu tog prvoga kišobrana trebao mi je jedan školski sat. Postupak izrade objasnio sam polaznicima radionice i upoznao ih s materijalom kojim će se koristiti.

Za kišobran treba izraditi 12 jednakih krugova. Na papiru A4 formata treba napraviti četiri kruga promjera devet centimetara. Papir prvo treba presaviti na pola pa još

jednom na pola te na četvrtini (A4 stranice) šestom ukrasiti kružnicu. Izrezati krugove i presaviti ih na pola. Polovinu presaviti još jednom te tako dobijete četvrtinu kruga. Na unutrašnju stranu jedne četvrtine kruga zalijepi se dva centimetra obostrano ljepljive trake i to se prilijepi uz drugu četvrtinu. To ponoviti za svaki krug. Slijedi spajanje tih dijelova – opet pomoću obostrano ljepljive trake, ali tako da se sada centimetar trake nalijepi na vanjsku stranu jedne četvrtine kruga i uz njega se prislanja sljedeća napravljena četvrtina.

Što tko može raditi

Dobije se već gornji dio kišobrana, ali prije nego što se ljepljenjem zatvori kupola, treba pripremiti dršku kišobrana tako da se kombiniranim kliještima odreže otprilike 15 centimetara pripremljene bakrene žice. Jedan kraj žice lagano se savije u obliku ručke, a drugi kraj savije se u zatvorenu kružnicu promjera pet milimetara. Ispod toga se žica u duljini tri

centimetra omota obostrano ljepljivom trakom. Taj se dio prisloni uza savijene papirnate dijelove i zalijepi se u kuću. Kišobrani se mogu napraviti u različitim bojama, a mogu biti i šareni.

Kada se radi u skupini, posao se može rasporediti tako da jedan član crta kružnice šestom, drugi izreže krugove, treći ih presavija, četvrti priprema ljepljivu traku, peti lijepi presavinute krugove, šesti priprema žicu. Učenici tako radom u skupini uče da svatko treba odraditi svoj dio zadatka kako bi cijeli uradak bio uspješno napravljen.

Predviđeno vrijeme za radionicu u kojoj sudjeluje od pet do deset učenika je jedan školski sat i svaki je učenik u tom vremenu uspio napraviti "svoj" kišobran. Knjižničar Denis Vincek pobrinuo se sa školskim kućnim majstorom Radovanom Crčićem Đurom za sav materijal i alat, a radionicu sam, pomažući svojim vršnjacima i upućujući ih u potrebne radnje i njihov redoslijed, vodio ja. Slijedite upute i napravite to i vi!

Sove od malo lišća, papira u tri boje i vrećica za zamrzavanje

Za izradu ukrasne sove potrebno je sljedeće: manja vrećica za zamrzavanje (1 kg), bijeli, plavi i crveni papir, škare, selotejp, ljepilo, lišće (ali ne presuho) i crni flomaster. Vrećicu napuniti lišćem, ali ostaviti malo prazno na vrhu. Presaviti vrećicu na vrhu i zalijepiti ju selotejpom. Dva dugoljasta lista nalijepiti na vrhu vrećice i dobili ste sovine obrve. Izrezati dva plava kruga promjera 3 centimetra i dva bijela kruga promjera centimetar i pol. Zalijepiti bijeli krug u sredinu plavoga i zalijepiti to na vrećicu kako biste dobili sovine oči. Još samo treba oči nacrtati crnim flomasterom. Izrezati trokutić od crvenog papira i tako ste dobili nos koji također treba zalijepiti na vrećicu. Od lišća se mogu napraviti i sovine noge. Za izradu jedne takve sove trebalo mi je u školskoj knjižnici nešto manje od jednog školskog sata. Još jednom napominjem da za ovakve ukrasne sove lišće ne smije biti presuho, ali isto tako ne smije biti ni vlažno jer će u tom slučaju brzo početi trunuti pa zbog neugodna mirisa taj ukras nećete moći dugo čuvati.

Imaš ozbiljan problem?

Vaša pisma možete anonimno ostaviti u školskoj knjižnici. U Iskricama će vam savjet dati Iva Pribolšan, bivša učenica naše škole, najosmajašica svoje generacije, danas uspješna studentica prve godine Socijalnog rada na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Učim jedan sat, a sutradan ništa ne znam. Zašto?

Možda nije dobra tehnika učenja. Nije dovoljno samo pročitati nešto prvi dan i misliti da ćeš sve znati sutra. Kada dođeš kući iz škole, nekoliko puta pročitaj to što ste taj dan učili, zatim naglas svojim riječima prepričaj pročitano. Važno je raditi stanke tijekom učenja te se pozorno koncentrirati na gradivo.

Imam problema s učenjem. Ne govorim roditeljima za ocjene. Moram im reći, ali se bojam da će se ljutiti. Što da učinim?

Ako zaista imaš problema s učenjem, koncentracijom ili pamćenjem, moraš se obratići nekomu kako bi ti pomogao. Mislim da se roditelji neće ljutiti ako im objasniš da si se trudio/la, ali da jednostavno ne ide. Druga opcija jest da se obratiš školskoj psihologiji, pedagoginji, knjižničaru, razrednicu ili učiteljici. Mislim da će ti oni drage volje pomoći.

Ne da mi se ništa raditi.

Svakoga uhvati lijenosť s vremenom na vrijeme i nije to ništa loše jer ipak se moraš malo odmoriti od škole i svih obaveza koje imaš, ali ozbiljnije postaje ako ti je svaki dan takav i ako nemaš nikakve motivacije. Najbitnije je

otkriti što voliš raditi i probaj se posvetiti tomu, ali usto potrebno je i pomoći roditeljima u kućanskim poslovima jer roditelji tebi uvijek pomoći, zar ne?

Znam da je teško odvirknuti se od sjedenja za računalom. To je problem današnjice. Počnite se baviti sportom, više se družite s prijateljima ili recite nekom od ukućana da vas upozori kada previše vremena sjedite za računalom te da vas potakne da idete van i radite nešto drugo.

Zašto me je uvijek strah kad sam blizu cure?

Vjerojatno nemaš dovoljno samopouzdanja i vjere u sebe. Trebaš najprije zavoljeti samoga sebe, prihvatići sve svoje mane i vrline i uvjeriti se da si dovoljno sposoban, lijep, pametan i dobar te će te onda i drugi (pa i djevojke) gledati na drukčiji način i nećeš više osjećati strah.

Kako reći curi da ti se sviđa?

Svaka djevojka voli uživo čuti to, no ako si sramežljiv, nije

loše napisati ljubavno pismo u kojem ćeš izraziti svoje osjećaje. Napiši joj zašto ti se sviđa, što je na njoj najljepše te joj predaj to pismo osobno, tako da nitko ne pročita.

Zašto se ne smije žvakati žvakaču na satu? Nije samo to problem. Nije pristojno jesti, piti ili žvakati tijekom sata jer tako pokazujete nepoštovanje prema učitelju koji se trudi prenijeti vam znanje. Isto tako, može biti irritantno kada bi svi istodobno počeli glasno žvakati i mljackati.

Zašto ne smijem promjeniti boju kose u neku cool boju kakve se danas nose?

U pubertetu svima padaju na pamet lude ideje, pa tako djevojke žele bojiti kosu, no roditelji znaju da je to samo prolazna faza te da treba biti oprezan jer ćeš možda za dva dana promjeniti mišljenje i htjet ćeš neku drugu boju i tako u krug. Trebaš paziti na to i održavati svoju kosu dok je još uvijek prirodna i bez umjetnih boja koje štete two-

joj kosi. Mislim kako je prirodno ipak najljepše i najlakše za održavanje.

Zašto me roditelji tjeraju da im pomažem u kućanskim poslovima?

Tvoji roditelji žele da stekneš radne navike te da naučiš raditi mnogo toga kako bi poslije u životu mogao sam obavljati sve poslove bez ičje pomoći. Steći ćeš znanje koje ćeš poslije moći upotrijebiti u samostalnom životu.

Zašto ne smijem imati podsjetnik kad pišemo ispit?

Školstvo je takvo da provjera znanje učenika koji mora samostalno razmišljati i naučiti stvari kako bi mogao proći ispit. Kada bi svi mogli imati podsjetnike ili male šalabahtere, nitko ne bi učio i trudio se, nego bi svi prepisivali s podsjetnika, a tako se ne može steći znanje.

Zašto baš moram ići u osnovnu školu?

Osnovna škola te priprema za srednju školu i izbor vlastitoga zanimanja. Iako ti se možda sada čini da moraš učiti nepotrebne stvari, poslije, u životu, mnogo toga će ti dobro doći i sjetiti ćeš se učitelja iz osnovne škole i stvari koje su te naučili.

Istinita je i ona stara poslovica: "Od kolijevke pa do groba, najljepše je đačko doba!"

Piši nam i savjet ti stiže!

Imam dečka. Dobar je i brižan, ali mi se dopao drugi i ne znam što sad. Možete li mi pomoći?

Trebaš dobro razmisliti i procijeniti koji ti se zapravo sviđa. Moj savjet je da na jedan papirić napišeš sve dobre osobine prvog dečka, a na drugi papirić sve dobre osobine drugog dečka. Onaj čije ti se osobine više sviđaju pravi je dečko za tebe.

Kako smršavjeti?

Nikako se nemoj izglađnjivati ili prestati jesti! To je nešto najgore što možeš učiniti svojem tijelu. Ako već želiš malo smršavjeti, najbitnija je pravilna prehrana i tjelovježba. Trebaš izbjegavati fast food hranu kao što su pizze, hot-dogovi, čevapi i slične stvari koje svi jako volimo jesti. Dovoljan unos bijelog mesa, voća i povrća te svakodnevna tjelovježba savršen su recept za ljepše tijelo.

Zašto me cura ne želi pozdraviti u školi?

Djevojka je vjerojatno sramežljiva, možda ju brine što će reći ostali učenici. Trebaš ju otvoreno pitati što ju muči i zašto ti ne želi uzvratiti pozdrav.

Zašto mi mama ne da da idem u školu u poderanim hlačama?

Znam da su sada u modi poderane hlače, no škola je obrazovna i odgojna ustanova te se treba u skladu s time i odijevati, a to znači pristojno, čisto i uredno. U slobodno vrijeme možeš nositi poderane hlače i isprobavati modne trendove.

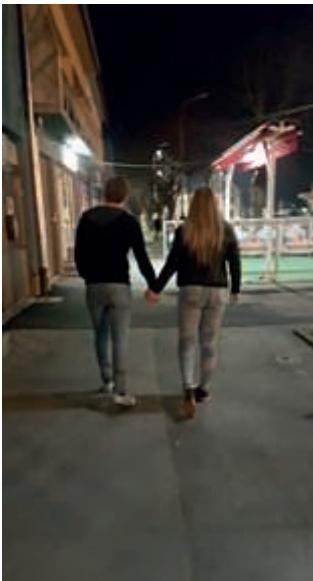
Zašto mi roditelji ne daju da ostanem doma kad sam bolesna, a u školi se piše ispit iz matematike?

Možda ti roditelji ne vjeruju

da si bolestan/na, nego da samo želiš izbjegići ispit. Trebaš da bi popričati s njima i dokazati im da se ne bojiš ispita, nego da ti je stvarno loše. Ako treba, otiđite k liječniku jer on najbolje zna.

Kako ispraviti jedinicu?

Najvažnije je da kreneš na vrijeme s učenjem, da se trudiš i da ne odustaneš. Nikada nemoj ostaviti jedinicu za kraj školske godine jer je to učitelju znak kako ti nije stalo da ispraviš ocjenu te da ne radiš i ne učiš. Ako ti je gradivo teško, pitaj nekoga da ti pomogne u učenju.

Zašto nekada učitelji misle da možemo napraviti sve što od nas očekuju?

Učitelji vjeruju u vas i vaše sposobnosti i nikada vam ne bi davali zadatke koje vi ne možete ispuniti.

Nije li bolje da oni misle kako ste pametni, sposobni, nego da vas ne motiviraju i da im bude svejedno?

Svatko od nas treba poticaj da se potrudi izvršiti neki zadatak što je moguće bolje.

Zbog čega su naši prijatelji dobri prema nama u školi, a na društvenim mrežama nas vrijeđaju?

Ako se stvarno tako ponašaju, oni nisu pravi prijatelji. Najbolje je da se ne obazireš na takve ljude i da pronadeš prijatelje koji su tu za tebe, i u školi, i na društvenim mrežama, i u slobodno vrijeme.

Kako izbjegići grupiranje?

To je teško izbjegići, no nemoj se brinuti zbog toga. Svatko je drugačiji i na temelju toga pronalazi prijatelje. To što postoje grupice, ne znači da niste svi ipak prijatelji.

Roditelji su često zabrinuti, boje se da vam se ne dogodi nešto vani. Ako nemate 16 godina, zakonom je zabranjeno da budete bez pratnje starijih izvan kuće poslije 23 sata. Roditelji se moraju pridržavati zakona i odgovorni su po tom pitanju. Zato vas ne puštaju u noćne izlaska.

Koliko dnevno treba učiti?

Ovisi o tome koliko vremena imаш i kakva ti je koncentracija. Počni s pola sata pa napravi stanku. Tijekom stanke nemoj ostati na mjestu gdje učiš, nego otiđi udahnuti svjež zrak, možda nešto popiti i slično. Bilo bi dobro da stanka nije duža od 20 minuta. Ako smatraš da možeš učiti duže, nikako nemoj više od sat vremena, a da ne napraviš stanku. Ona je bitna da malo odmoriš mozak kako

bi kasnije mogao/ la više zapamtiti. Postupi tako.

Kako popraviti ponašanje cure koja je bahata, a sviđa ti se?

Ako ti se netko sviđa, sviđa ti se takav kakav je. Ne smiješ samo tako odbaciti nekoga, no ako je ta djevojka bezobrazna prema tebi ili drugima, iskreno joj reci da njezin ponašanje nije u redu jer može povrijediti druge ljude. Možda nije ni svjesna da se tako ponaša. Zato je važno ukazati joj na to.

Kako popraviti ocjene kod učitelja koji ti se ne sviđa?

Ocjene ne bi trebale imati nikakve veze s učiteljem. U životu ćeš susresti mnogo ljudi koji ti se možda neće sviđati, a morat ćeš odraditi neki posao s njima. Najvažnije je da se koncentriras na to da popraviš ocjene, da dokazeš sebi da ti to možeš, iako ti možda taj učitelj nije najdraži na svijetu.

Zašto nemamo manje predmeta?

Svima bi bilo lakše kada bi bilo tako i možda se to i osztvari u bliskoj budućnosti. Nemoj da te toliki broj predmeta obeshrabri jer će ti svaki od njih dati neko novo znanje koje ćeš moći iskoristiti u životu i sigurna sam da nećeš požaliti zbog toga.

Kako trpjeti dva brata i sestru?

Možda ti se sada čini kako je nešto najgore na svijetu imati braču i sestre. Poslije, kada odrasteš, shvatit ćeš da su ti oni najbolji prijatelji. Zajedno odrestate, učite, igrate se, provodite vrijeme i ti trenutci ostanu će ti u najljepšem sjećanju. Trebaš im pružiti priliku i vidjet ćeš da su oni zapravo bolji no što misliš.

OŠ ZLATAR

8.a

2016/17

8.b

2016/17

Gornji red: Domagoj Posarić, Nikolina Juranić, Dorotea Lesićar, Erin Latin, Sara Božić, Maja Hubak, Monika Haban

Srednji red: Hrvoje Piljak, Luka Popijač, Ivan Horvat, Vilim Ko-beščak, Martin Žučko, Slavko Mikulec, Nikola Rogina

Sjede: Iva Mikulec, Dora Marti-nuš, Lana Orsag, razrednica Nataša Sovec, Lidija Kadoić, Fran Petrić, Lucija Turek

Gornji red: Dominik Hleb, Karlo Pavor, Maja Pažur, Nikolina Kreš, Alex Miličević Hanžek, Lea Stažnik, Ana Varga, Dorotea Bajzek

Srednji red: Lukas Mazan, Karlo Bogi, Karla Premor, Marta Ku-nič, Patrick Miković, Florian Matjašec, Dominik Bartolin, Emanuela Petanjek, Monika Petanjek, Martin Đukez

Sjede: razrednica Nina Posarić, Erik Hitrec, Dominik Ožvald, Lana Ožvald, Petra Bingula, Stjepan Jelečki

Prijateljstvo

Vjeverica je na bukovu panju kraj šumskog puteljka sjedila, a izgledala je nekako tužno i izgubljeno. Ponekad bi bacila pogled na jednu pa na drugu stranu i opet utonula u neku svoju odsutnost. Iz grmlja se pojavila srnica i začuđeno gledala vjevericu. Što se moglo dogoditi da živahna životinja bude tako tužna?

Odgovor je brzo stigao. Vjeverica je kraj hrastove duplje skupila hrpicu oraha i lješnjaka i htjela ih je uredno složiti u svoju nastambu. Sada te zimnice nije bilo. Srnica se sretno nasmijala i pokazala vjeverici ogromnu hrpu lišća. Objasnila joj je kako je jež posakrivaо sve ono što je vjeverica skupila. Poslije obilnog jela, svejed se jež poigrao s vjeveričnom zimnicom. Sve je skrio pod brdo lišća. Srnica je to vidjela i otkrila vjeverici tajnu.

Vjeverica se radovala i obećala srnici da, kada padne snijeg, može uvijek navratiti do goleme duplje staroga hrasta gdje će naći pripremljenu hranu za zimske dane. Još je mirisalo sijeno, a prve su pahulje zabijelile puteljke. Što je zima više odmicala, tragova vjeveričine prijateljice bilo je sve više. I tako, sve dok se travica nije zazelenjela, a i u duplji je ponestalo zimnice. Ali, prijateljstvo je ostalo.

Vilim Kobeščak, 8.a

Petra Brčić, 2.a: Pinokio (pastela i flomaster)

Pinokio (opis lika)

Pinokio je maleni lutak. Tijelo mu je vitko i drveno. Krasi ga okruglo i rumeno lice. S njega nas gledaju krupne crne oči. Izne-nađuje nas njegov dugačak i tup nos. Usta su mu nasmijana. Njegova crna, kratka kosa uokviruje mu lice. Na glavi ima žuti šeširić sa zelenom vrpcom i plavim perom. Odjeven je u crvenu košulju kratkih rukava. Na prsima ima žutu mašnu. Šake je uvukao u bijele rukavice. Ispod lijeve ruke nosi sivu knjigu, a desnom rukom nam maše. Zelene, kratke hlače vire mu ispod košulje. Zglobove mu spajaju željezni vijci. Obuven je u crne cipele. Voli lagati, igrati se, raste mu nos i često upada u nevolje.

Vjeverica, 7.a: Jež svejed (akvarel)

Petra Brčić, 2.a

Vjera Posarić, 2.a: Jaglac (tempera)

Jaglac je jedna prekrasna proljetnica koja raste i cvjeta u prirodi. Njegove divne, srcolike latice posudile su malo boje od sunca, a njegova velika zelena stabljika, koju krase nježne bjelkaste dlačice, na dodir je meka, poput najmekše svile. Dugoljasti listovi liče na zeleno, hrapavo i naborano gnijezdo. Taj prekrasni cvijet služi i kao ljekovita biljka, a osim toga uljepšava prirodu te navješćuje proljeće. Neću ih brati. Ostavit ću ih u prirodi.

Jaglac (opis cvijeta)

Vjera Posarić, 2.a

Test

Dok h razred ideš,
spor ti je hod.
Ko da se spremas,
pred streljački vod.

Kad na meste dojdeš,
zeleni si h licu.
Same bi hteli pobeći
i skriti se h kmicu.

Na stol paper dobiš,
same glediš i čkomiš.

H prve pitanje glediš
ko bik h vrata bela.

Nesmeš prijatela za pomoć pitati
jer bi profesorica odmah ispit zela.

Kad vidiš kak vreme brže ide,
plakati se hočeš.

Nesmeš govoriti pa same
z Zubmi cvokočeš.

Čini ti se kak da nemaš zraka
jer znaš da te kolec čaka.
A ti ne znaš kam da ih spremas
jer čak ni trsje nemaš.

Mama bu bijesna ko ris.
Ak batin ne dobiš,
ima da h kazne završiš.

Dok razmišljaš kulike boli
kad se na kuruze kleći,
zvonce zabeći.

Zate buš se doma
z vučenjem pozabavil
i ocjenu ispravil.

Nika Grzelja, 7.a: Mobipajcek i Mobiitel (akvarel)

Lana Ožvald, 8.b

Mobipajcek

Ove smo godine imali jako mnogo berača. Sve je brzo završilo i sada se radilo još kod preše. Čekalo je nekoliko punih brenti da dođu na red. Trsje je blizu kuće pa mami i baki nije bilo teško na stol kod klijeti donijeti svega i svačega – od mesa do kolača i pića. Bilo je tu mineralne, sokova i vina. Prvi put je u berbi bio i moj bratić Damir. Njegovi roditelji žive u Zagrebu i uvijek su mislili da je premalen za odlazak u berbu. Do ove godine išao je u vrtić, a sada je pošao u prvi razred. Bio je jako radostan zato što i on može biti berač. Nije bilo mjesta

kamo Damir nije zavirio. Najednom se počeo derati iz svega glasa: "Štefek, imaš neku galamu na mobitelu, valjda te netko zove. Odmah se javi!"

Svi za stolom kod klijeti počeli su se glasno smijati. Meni je također bilo jasno što se događa. Uhvatio sam Damira za ruku i poveo prema kocu. Tamo je bio moj pajcek koji se užasno derao. Valjda je bio gladan. Damir je širom otvorio oči. Vidio je odakle dolazi buka i također se počeo smijati samome sebi. Na susjednoj njivi nabrali smo trave. Vidio je Damir kako ja to radim pa je i on pomagao. Pajcek se veselo primio posla i jeo. Nije se više ni oglasio.

Vilim Kobeščak, 8.a

Jabuka

Jabuka je kraljica voća. Ona je ukusna i ljekovita namirnica. Bogata je vlaknima, mineralima i vitaminima A, B, C, E i K. Plodovi jabuke dozrijevaju od najranijeg ljeta pa sve do zime.

U svijetu je poznato više od deset tisuća sorti jabuka. Jabuka se u kućanstvu koristi za sokove, ocat, kolače... Sastojci iz jabuke imaju i ljekovit učinak za bolju probavu, protiv stresa i zubnoga kamenca.

Preporuča se da se koriste jabuke iz ekološkog uzgoja jer su takve najukusnije i najzdravije.

Naši stari govorili su da je jedna jabuka na dan pola zdravlja. Moramo se brinuti o zdravoj prehrani, a tu nam mnogo pomaže jabuka.

Sebastijan Drofenik Hamzić, 4.b

Nikola Kadoić, 7.b: Druženje uz jabuku

Cvetek starosti i cvetek mladosti

Naviek je v hodniku
jeden cvjet bake držal prodiku,
još od gda ga je zdrapani rukami zalievala,
i listek po listek redala.

V početku je bil mali
i dva listeke je mal,
ali mi sme ga rad imali
i nikome ga nisme dali.

Kak su lieta prolazila,
jezik su nam plazila.
Cvetek je bil se veči
kak da nam oče nekaj reči.

Spotiha nam je saki dan govoril,
jene te iste nam je prozboril:
“Čuvete me, deca moja,
ja sam dumačuga soja!”

I još furt tam stoji
i z milemi okecama nas gledi.

Gda su se nova lieta rodila,
starost ga je vlovila.
Nesreće su ga zadesile
i latice su se obesile.

Pak si ja mislim, jadniček mali,
kak sme mu male toga dali.
Tulika lieta on se tu muva
i hižicu nam našu čuva.

I tak zemem lupaticu,
i z trnaca male zemljice,
i z dvurišča male travice,
i prijatelja mu dam.

Mlada biljka pustila je kurenja
i zelene oči otprla.
I sake mi se jutre smije
i z svoji veliki cvjeti mi diši.

I mene se je mladost riešila,
starost mi se nasmiešila,
i divim se ja tom horvatskem svodu
koji bu rasel na mojumu grobu.

Martin Žučko, 8.a

Fran Petrić, 8.a: Moja baka
Rad izložen na Fotografskom natjecaju
"Knjiga za svaki dan" Gradske knjižnice
Samobor

Babica i grudice

I unda da nikam nemre
du vrta svojuga bez brige prejde.
Ni dežđ, ni veter, ni reuma
nemreju ju spričiti.
Saku njejnu bolest same vrtek more zliečiti.

Saki dan ju gledim kak mojtiku se bolje v rouka drži.
Nese ona svoje sedamdeset četiri na pleči veselješ
nek ja svoji trinejst.

Pak si mislim ja
ona te grudice baš rada ima.

Ta bi do njih došla i da su na kraju sveta.
Radi nji su njejne rouke se razdriete
al ona je ima rada kak male diete.
Ubrače je sim i tam, na ovu i onu stran.

Po nji sieja i presejava, kopa i prekupava.
I tak sake ljete z nuova i opet.

Da bi sem nam mogla skuhati š čiem fineši obed
a i mi bi te grudice mogli bolje tretierati
kad su več naše.

Kakev bi mi to krujek jelji da nema tieh grudic?
I naše zemljice i naše drage babice!

Ana Latin, 6.a

Valentino Vučković, 6.b: Preša

Lorena Pavić, 6.a: Krajolik (tempera i kolaž)

Hižica

Drvena il ciglena,
kamena il blatna,
prizemna il katna, ona se drži.

Nuova il stara,
biela il šara,
ona se ne bu same tak dala.

Kad snieg il dežđ curi,
zima je il kad sonce kuri,
ona se nikam ne žuri.

Nigdar te ne resrdila, naviek te ona čuva
makar da ju vrabec ili črf z nutra kljuva.

Ona je tvoja du vieka.

Tu de ti je tople, tu de naviek imаш kroveka.

Florijan Lesičar, 6.a

Nika Grzelja, 7.a: Vaza s cvijećem (akvarēl)

Prešica

Stara, drvena v kutu,
čaka popievku ščurica
i gruozdije ispod škipca.

Na vuljetje sončeve ju grieje,
a ona se vu sebe škipave smije.

Kad gruozdije zuzrije,
ona se v moštu
za branje vmije.

Ž nje moštek curi
i tira ga da se
v lagvek požuri.

Florijan Lesičar, 6.a

Tu tam

Tu tam de ti se bragi smijeju.

Tu kam te oči vlijiečeju.

Tu de Ivančica stuji.

Tu tam de ti srčeke touče kak nigde.

Tu tam de ti sni twoji spiju.

Tu de te materine oči glediju.

Tu tam de ti je najljepše.

Tu de ti ruožice dišiju.

Tu tam de potek šumi.

Tu de sončeve grieve kak nigde na svetu.

Tu tam de je liepe i kad dežđ curi.

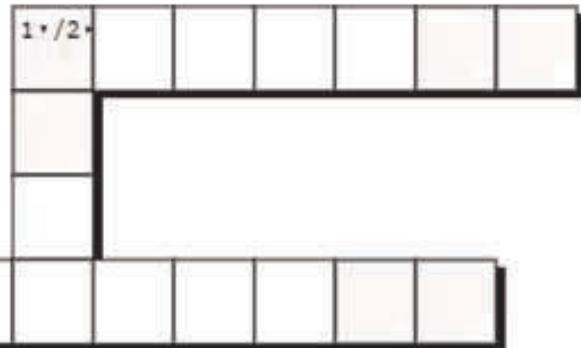
Tu je tvoj dom.

Ana Latin, 6.a

Naši vas učenici ispituju i za kraj malo nasmijavaju!

Löse das Rätsel! Die grau markierten Felder ergeben ein Lösungswort.

1. Pas
2. Hrčak

3. Papiga
4. Mačka
5. Riba
6. Kornjača

Tko je prvi počeo

— Nadam se da ćete prodati tog vašeg psa. Moja kći jučer nije mogla završiti sat pjevanja jer je vaš pas užasno zavijao.
— Oprostite, gospodo, ali vaša kći je prva počela.

Psi i žed

Učiteljica ispituje Ivicu.

— Ivice, što piju psi?
Ivica odgovara:
— Psi piiju vodu; neki čak toliko da u njoj i žive. To su morski psi.

Papiga i Ivan

Petar je imao papigu. Svaki put, kad je Ivan došao k Petru u posjet, papiga Ivanu veli:
— Ivane, ti si glup! Ma, ti si budala, Ivane!
Nakon nekoliko dana Ivanu je to dojadilo i reče Petru:

— Daj, Petre, reci ti svojoj papigi da me prestane vrijediti. Stvarno to više ne mogu slušati. Kad je sutradan ponovno došao k Petru, kaže njemu papiga:
— Hej, Ivane!
Ivan se okrenuo, a papiga će njemu:
— Ivane, znaš ti dobro što ja mislim.

Pas i poker

— Imate baš pametnog psa, igra s Vama poker. Fascinantno!
— I nije toliko pametan. Kad ima dobre karte, maše repom.

Rešetke

Mladi lav prvi put nastupa u cirkusu i pita svog oca:
— Tko su ovi?
Stari mu iskusno odgovori:
— Ne boj se, sine, oni su iza rešetaka.

Noge

Kaže zec zmiji:
— Oprosti što sam te zafrkavao za noge. Zmija na to:
— Ma, nema veze!
Zec sav sretan jer se zmija ne ljuti odgovara:
— E, zmijo, baš si super Daj onda pet!

Pomoć

Danas sam video plakat na kojem je, uz fotografiju, pisalo: "Nestala je umiljata tigrasta mačka. Jeste li vidjeli moju mačku?" Nazvao sam broj i rekao da nisam. Volim pomoći kada mogu.

Pas u tramvaju

Vazi se u tramvaju mlada žena sa svojim psićem. Neki putnik prezrije kaže ženi:
— Molim vas da maknete tu đukelu dalje od mene — na

što ga žena upita:

— Zašto?
— Zbog buha! — odgovori putnik. Žena će:
— Ajde, Riki, makni se, striček ima buhe.

Papiga telefonira policiji

U policijskoj postaji zvoni telefon. Javlja se uzbudjen ženski glas:
— Dodite brzo, molim vas!
U moj stan je ušla mačka!
— Ali, gospodo, mi takve stvari ne rješavamo — odgovori dežurni policajac.
— Nisam vam ja nikakva gospođa, ja sam papiga.
Papiga!

Pripremila:
Lana Ožvald, 8.b

ELMER

CRTA I PIŠE:

VIJERA POSARIĆ 11.a

HRVATSKE VAU TORTE

I ljubimci vole na dar slasticu za rođendan

Piše: Lorena Požgaj, 7.a

Vlasnica devet tibetskih terijera Ljiljana Štajduhar iz Zagreba peče slastice za pse, i to kekse, kolače, torte i muffine te torte za mačke iako, veli, vlasnici mačaka kažu da mace vole i slastice namijenjene psima. Vlasnici naručuju torte u obliku srca, kosti ili šape

Dio vlasnika nabavlja slastice za svakodnevne nagrade, a dio dolazi uoči proslava rođendana svojih ljubimaca i naručuje tortu ili kolače. Vlasnici biraju po izgledu, a ljubimci vole sve.

LJILJANA ŠTAJDUHAR
vlasnica Vilinske tvornice

Slastice za kućne ljubimce nisu nepoznanica u svijetu. Ni u Hrvatskoj. Ljiljana Štajduhar iz okolice Zagreba svojim psima peče različite slastice od 2000. godine.

— Počela sam peći slastice zbog mojega, sada najstarijeg psa Luna, koji se približava svojoj 18. godini. Lun je tibetski terijer i češkanjem je reagirao na gotovo sve što je tada bilo dostupno od slastica, a nešto je ipak trebao dobiti kao nagradu za sudjelovanje na izložbama. I tako je krenulo. Kupila sam svoju prvu "pseću kuharicu" i prema receptima iz nje počela sam pripremati slastice. Lunu se to svidjelo, ali svidjelo se i našim priateljima, odnosno njihovim psima.

I ekološki certifikat

Nakon mnogo godina odlučila sam podijeliti sve što znam s ostalim vlasnicima pasa – uvodi nas u priču Ljiljana. Danas je ona vlasnica Vilinske

tvornice, odakle od 2012. godine izlaze njezine nadaleko poznate Vau torte. Uvjera vas da i čovjek može probati ono što kupuje svojemu kućnom ljubimcu jer se te slastice rade od sastojaka koje su i za ljudsku upotrebu i imaju ekološki certifikat.

Ne debljaju

To znači, objašnjava, da se u proizvodnji ne koriste sastojcima koji mogu štetiti psima, pa strogo izbjegavaju sol, šećer, umjetne aromе i konzervante. Pitanje je stoga koliko bi nama ljudima neki pseći ili mačji kolačić uopće bio ukušan jer u njima nedostaje ona jačina okusa koju osjećamo kada jedemo našu svakodnevnu, ljudsku hranu.

— No, to što u našim kolačima za kućne ljubimce nema šećera predstavlja i jednu prednost. Takve slastice ne deblju – kaže uz osmijeh Ljiljana Štajduhar, vlasnica jedine registrirane tvornice psećih slastica u Hrvatskoj.

